

BIULETYN LEKARSKI

Rok XXXIV, kwiecień 2023, numer 177

e-active

START

Światowy Zjazd Lekarzy Polskich, Olsztyn, 1–4 czerwca 2023 r.

W NUMERZE:

Uniwersytet Stanforda – Lista top 2%	 5	Problemy zdrowotne środowiska lekarskiego	 22
Jarosław Parfianowicz		Agnieszka Wasilewska	
Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy WMIL	 6	Insulin Resistance	 23
Redakcja		Roman Łesiów	
Ocena stażu podyplomowego lekarza rok 2021/2022	 9	Turnieje tenisowe lekarzy	 24
Leszek Cichocki		Stanisław Woźniak	
Kronika Okręgowej Rady Lekarskiej	 12	Wstęp do Medici Pro Musica!	 25
Zbigniew Gugnowski, Katarzyna Godlewska		Małgorzata Sławińska	
III Międzynarodowa Konferencja Geriatryczno-Internistyczna „Senectus”	 13	Mity kobiecości, czyli jaką tajemnicę skrywa woal alkestis...	 26
Redakcja		Apolonia Szarkowicz	
Zmiany, zmiany, zmiany...	 14	Wspomnienie o tych, którzy odeszli...	 29
Katarzyna Godlewska		Redakcja	
Zasłużony Lekarz Warmii i Mazur	 15	Tuż obok drogi	 31
Redakcja		Jarosław Parfianowicz	
AMB – zakłady i katedry	 17	Niezapominajka	 34
Ryszard Targoński		Redakcja	
Rodos – Wyspa róża	 20	Informacje biura	 35
Krystyna Łaskarzewska-Resiak		Redakcja	

<https://swiatowyzjazdlekarzypolskich.org/>

Przed nami **XI Kongres Polonii Medycznej / IV Światowy Zjazd Lekarzy Polskich**, który odbędzie się w Olsztynie w dniach **1–4 czerwca 2023 r.** Prawdopodobnie za naszego życia drugi raz nie zdarzy się okazja, by spotkać w naszym mieście koleżanki i kolegów, którzy przyczynili się do przełomu w niektórych terapiach oraz osiągnęli niekwestionowany sukces w medycynie.

Kongres to nie tylko wykłady, warsztaty, debaty o różnych formach funkcjonowania zawodu lekarzy w Polsce i na świecie, ale też czas na dodatkowe konsultacje, integrację i swobodne rozmowy kulturalne. Każdego dnia kongresu poza interesującym, bogatym programem naukowym zaplanowane są dodatkowe atrakcje na wieczorne spotkania – **w czwartek** uroczyste otwarcie Kongresu w olsztyńskiej filharmonii i koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, **w piątek** kolacja w Restauracji Przystań połączona z zabawą z DJ-em oraz występem zespołu ENEJ, **w sobotę** VI edycja Festiwalu Lekarskich Zespołów Rockowych ESCULAP Rock, który odbędzie się na scenie w Kuźni Społecznej w Olsztynie, **w niedzielę** zaś dla chętnych zwiedzanie Partii Warmii czyli Zamku Biskupów Warmińskich w Lidzbarku Warmińskim.

Wszyscy razem jesteśmy gospodarzami XI Kongresu Polonii Medycznej / IV Światowy Zjazd Lekarzy Polskich. Zachęcam więc nasze koleżanki i kolegów do aktywnego udziału w tym niezwykłym wydarzeniu, przygotowaliśmy wsparcie dla wszystkich chętnych członków Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej. Informacje były rozsyłane mailowo, szczegóły w biurze izby.

Bez wątpienia nadchodzący kongres zdominował ostatnio prace samorządu, ale nie tylko tym żyje środowisko – w izbie kontynuowane są wszystkie dotychczasowe tradycyjne aktywności, w tym inne liczne szkolenia organizowane przez Warmińsko-Mazurską Izbę Lekarską, pod jej patronatem i wsparciem finansowym.

Anna Lella
Prezes WMIL

Laureaci konkursu im. prof. Edwarda Lenkiewicza, od lewej: Michał Gola i Łukasz Jaśkiewicz

Gratulacje przyjmuje Beata Jaroszevska-Świątek

Przed nami **XI Kongres Polonii Medycznej / IV Światowy Zjazd Lekarzy Polskich**, który odbędzie się w Olsztynie w dniach **1–4 czerwca 2023 r.** Prawdopodobnie za naszego życia drugi raz nie zdarzy się okazja, by spotkać w naszym mieście koleżanki i kolegów, którzy przyczynili się do przełomu w niektórych terapiach oraz osiągnęli niekwestionowany sukces w medycynie. Kongres to nie tylko wykłady, warsztaty, debaty o różnych formach funkcjonowania zawodu lekarzy w Polsce i na świecie, ale też czas na dodatkowe konsultacje, integrację i swobodne rozmowy kulinarne. Każdego dnia kongresu poza interesującym, bogatym programem naukowym zaplanowane są dodatkowe atrakcje na wieczorne spotkania – **w czwartek** uroczyste otwarcie Kongresu w olsztyńskiej filharmonii i koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, **w piątek** kolacja w Restauracji Przystań połączona z zabawą z DJ-em oraz występem zespołu ENEJ, **w sobotę** VI edycja Festiwalu Lekarskich Zespołów Rockowych ESCULAP Rock, który odbędzie się na scenie w Kuźni Społecznej w Olsztynie, **w niedzielę** zaś dla chętnych zwiedzanie Perty Warmii czyli Zamku Biskupów Warmińskich w Lidzbarku Warmińskim.

Wszyscy razem jesteśmy gospodarzami XI Kongresu Polonii Medycznej / IV Światowy Zjazd Lekarzy Polskich. Zachęcam więc nasze koleżanki i kolegów do aktywnego udziału w tym niezwykłym wydarzeniu, przygotowaliśmy wsparcie dla wszystkich chętnych członków Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej. Informacje były rozsyłane mailowo, szczegóły w biurze izby.

Gratulacje przyjmuje Małgorzata Maria Brackowska-Skibińska

Bez wątpienia nadchodzący kongres zdominował ostatnio prace samorządu, ale nie tylko tym żyje środowisko – w izbie kontynuowane są wszystkie dotychczasowe tradycyjne aktywności, w tym inne liczne szkolenia organizowane przez Warmińsko-Mazurską Izbę Lekarską, pod jej patronatem i wsparciem finansowym.

Cieszymy się z sukcesów młodych kolegów, którzy podczas Okręgowego Zjazdu Lekarzy w dniu 4 marca br. odebrali nagrody w konkursie im. prof. Edwarda Lenkiewicza na najlepszą publikację naukową opublikowaną przed ukończeniem 35 roku życia – tegoroczni laureaci to: kol. Michał Gola oraz kol. Łukasz Jaśkiewicz. Powodem do dumy jest również uzyskiwanie przez naszych członków stopni naukowych. Podczas OZL nagrodę z tytułu zdobycia stopnia doktora nauk medycznych otrzymały: kol. Małgorzata Maria Brackowska-Skibińska oraz kol. Beata Jaroszevska-Świątek. Wszystkim wyróżnionym serdecznie gratulujemy.

W wakacje planujemy powrót do pikników rodzinnych. Poprzednie edycje odbyły się w Stadninie Koni u Kojrysa, w Mrągowie czy Iławie. Po latach przerwy odnawiamy tę ideę, by spotkać się razem nie tylko na kongresach czy szkoleniach, ale z naszymi rodzinami, dziećmi w miłej atmosferze sprzyjającej regeneracji i odreagowaniu stresów zawodowych.

Tegoroczny piknik odbędzie się 22 lipca w Osadzie ATAMAN w Olsztynie, a organizacji podjęła się kol. Małgosia Szymt. Dziękujemy.

UNIwersYTET STANFORDA

– LISTA TOP 2%

Agnieszka Owczarczyk-Saczonek

Andrzej Grzybowski

Krzysztof Selmaj

Uniwersytet Stanforda w USA opublikował 10 października 2022 r. ranking TOP 2%, czyli listę 2% najlepszych naukowców na świecie. Najlepszych, czyli najbardziej wpływowych i najchętniej cytowanych. Po raz kolejny nazwiska naukowców znalazły się w dwóch różnych zestawieniach.

Pierwsza lista podsumowuje całociowy dorobek uczonych do 2021 r.

W tym wykazie znalazło się 1050 naukowców z różnych polskich instytucji (uczeln i instytutów badawczych). Wśród nich jest ośmioro naukowców z UWM, w tym dwóch reprezentujących nasze środowisko medyczne:

- **prof. Krzysztof Selmaj** – kierownik Katedry Neurologii na Wydziale Lekarskim;
- **prof. Andrzej Grzybowski** – kierownik Katedry Okulistyki na Wydziale Lekarskim.

Na liście dotyczącej tylko roku 2021 znajdziemy 1092 osoby z różnych polskich instytucji naukowych. Znajduje się na niej dziewięciu naukowców z UWM, w tym:

- **prof. Krzysztof Selmaj;**

• **prof. Andrzej Grzybowski;**

- **Prof. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek**, kierowniczka Katedry Dermatologii, Chorób Przenoszonych Drogą Płciową i Immunologii Klinicznej.

Listy TOP 2% zostały opracowane w oparciu o dorobek naukowy poszczególnych badaczy według indeksu bibliometrycznego. Kryteriami oceny były indeks Hirscha, liczba cytowań, Impact Factor oraz miejsce i rola na liście autorów. Zestawienie objęło ok. 200 tys. badaczek i badaczy z całego świata. Zostali podzieleni na 22 dziedziny naukowe i 176 dyscyplin. Obliczenia zostały przeprowadzone przy użyciu wszystkich profili autorów Scopus zgodnie ze stanem na 1 września 2022 r. Jeśli jakiegoś autora nie ma na liście, to dzieje się tak dlatego, że wartość wskaźnika nie była wystarczająco duża, aby zapewniła mu miejsce w zestawieniu. Nie oznacza to, rzecz jasna, że jego badania nie reprezentują wysokiego poziomu.

lek. Jarosław Parfianowicz

4 marca 2023 r. odbył się XLI Okręgowy Zjazd Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie. Podczas obrad płynnie przebiegającego Zjazdu, odbyły się ciekawe merytorycznie dyskusje dotyczące kierunków działania samorządu, przyjęto cztery apele zjazdowe oraz uchwałę zobowiązującą Okręgową Radę Lekarską do określenia sposobu wsparcia finansowego od przyszłego roku członków WMIL, którzy ukończyli 80. rok życia.

APEL NR 1**XLI Okręgowego Zjazdu Lekarzy**

**Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie z dnia 4 marca 2023 r.
w sprawie zapewnienia mieszkańcom województwa warmińsko-mazurskiego
dostępności do świadczeń zdrowotnych zgodnie**

z obowiązującymi przepisami

XLI Okręgowy Zjazd Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie apeluje do Ministra Zdrowia i Prezesa NFZ o zapewnienie pełnej dostępności do świadczeń zdrowotnych zgodnie z obowiązującymi przepisami. W wielu miejscowościach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego pacjenci nie mają dostępu do podstawowych świadczeń w zakresie POZ, stomatologii czy podstawowych poradni specjalistycznych, np. ginekologicznej, psychiatrycznej. Warunki oferowane przez NFZ nie zachęcają lekarzy do podejmowania pracy w tych specjalnościach, a to na władzy wykonawczej spoczywa obowiązek zapewnienia dostępności do tych świadczeń.

SEKRETARZ PRZEWODNICZĄCY

Okręgowego Zjazdu Lekarzy WMIL w Olsztynie

lek. dent. Katarzyna Żółkiewicz-Kabać, lek. Jarosław Parfianowicz

APEL NR 2**XLI Okręgowego Zjazdu Lekarzy**

**Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie z dnia 4 marca 2023 r.
w sprawie zabezpieczenia
dostępności leków**

XLI Okręgowy Zjazd Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie apeluje do Ministra Zdrowia o podjęcie pilnych działań w kierunku zabezpieczenia pełnego dostępu do niezbędnych i podstawowych leków, a w razie powstania braków o opracowanie i wdrożenie systemu informacji o planowanych niedoborach w tym zakresie.

Od kilku lat okresowo obserwuje się niedobory określonych leków, które znacznie utrudniają proces leczenia wielu chorób. Zjawisko to nasiliło się w okresie ostatnich kilku miesięcy. Oczekujemy z jednej strony dbałości o odpowiednie zabezpieczenie stanów magazynowych, z drugiej – rzetelnej i szybkiej informacji kierowanej do lekarzy i lekarzy dentystów o przewidywanych brakach konkretnego preparatu, a także czasie ich trwania.

SEKRETARZ PRZEWODNICZĄCY

Okręgowego Zjazdu Lekarzy WMIL w Olsztynie

lek. dent. Katarzyna Żółkiewicz-Kabać, lek. Jarosław Parfianowicz

APEL NR 3**XLI Okręgowego Zjazdu Lekarzy**

**Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie z dnia 4 marca 2023 r.
w sprawie pilnego podjęcia działań w celu zniwelowania
„deficytu zdrowia” po pandemii COVID-19**

XLI Okręgowy Zjazd Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie apeluje do Premiera Rządu o jak najpilniejsze podjęcie działań w celu zniwelowania „deficytu zdrowia” po pandemii COVID-19 poprzez m.in. zwiększenie finansowania i dostępności do badań kosztochłonnych, w tym badań TK, badań MRI, kolonoskopii itp., zorganizowanie i odpowiednie finansowanie systematycznych badań profilaktycznych dla ogółu społeczeństwa.

SEKRETARZ PRZEWODNICZĄCY

Okręgowego Zjazdu Lekarzy WMIL w Olsztynie

lek. dent. Katarzyna Żółkiewicz-Kabać, lek. Jarosław Parfianowicz

APEL NR 4**XLI Okręgowego Zjazdu Lekarzy**

**Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie z dnia z 4 marca 2022 r.
w sprawie finansowania świadczeń zdrowotnych**

XLI Okręgowy Zjazd Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie w związku z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw apeluje do Ministra Zdrowia o zapewnienie finansowania świadczeń zdrowotnych (m.in. świadczeń wyspecjalizowanych, ratownictwa medycznego, leków dla osób powyżej 75 lat i kobiet w ciąży, leków i wyrobów medycznych nabywanych w ramach programów polityki zdrowotnej), których finansowanie przeszło z budżetu państwa na Narodowy Fundusz Zdrowia. Przesunięcie zadań resortu zdrowia do Narodowego Funduszu Zdrowia bez jednoczesnego przesunięcia na te nowe zadania środków finansowych z całą pewnością wpłynie negatywnie na sytuację sektora publicznej ochrony zdrowia poprzez drastyczne ograniczenie dostępu do świadczeń zdrowotnych i brak możliwości poprawy ich jakości.

SEKRETARZ PRZEWODNICZĄCY

Okręgowego Zjazdu Lekarzy WMIL w Olsztynie

lek. dent. Katarzyna Żółkiewicz-Kabać, lek. Jarosław Parfianowicz

XVII Warmińsko-Mazurski Dzień Fizjoterapii

Nowoczesne metody rehabilitacji pediatrycznej

Wydział Nauk o Zdrowiu
Katedra Fizjoterapii

Miejsce OSW ul. Bydgoska 33, s.100E

PATRON MEDIALNY
POLSKIE
RADIO
OLSZTYN

Olsztyńska Szkoła Wyższa, Wydział Nauk o Zdrowiu, Katedra Fizjoterapii
oraz Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. prof. dr Stanisława
Popowskiego w Olsztynie
zapraszają 27 maja 2023 r. na konferencję

XVII WARMIŃSKO-MAZURSKI DZIEŃ FIZJOTERAPII

w Olsztyńskiej Szkole Wyższej

Tematyka konferencji skoncentrowana będzie na omówieniu problemów opieki rehabilitacji pediatrycznej. Wczesne wychwycenie oznak deficytów morfologicznych czy fizjologicznych i odpowiednie działania profilaktyczne w pediatrii z wykorzystaniem znanych metod fizjoterapii pediatrycznej, zgodnie z zasadami EBM (Evidence Base Medicine) może przywrócić zdrowie dzieciom i zapewnić im dalszy prawidłowy rozwój. Wczesna interwencja fizjoterapii pediatrycznej w postaci stymulacji fizycznej, ćwiczeń usprawniających, zgodnie z uznanymi w medycynie metodami rehabilitacji pediatrycznej, oraz informowanie rodziców o stanie zdrowia dziecka i metodach właściwej opieki nad nim może przywrócić mu zdrowie i łagodzić skutki wieloletniej niepełnosprawności. Informacja z badania lekarskiego chorego dziecka musi ustalić optymalny obraz ich rozwoju psychofizycznego i zobowiązać fizjoterapeutę pediatrycznego do jak najszybszego rozpoczęcia postępowania rehabilitacji pediatrycznej.

Do podjęcia dyskusji o tych problemach w trakcie konferencji zapraszamy lekarzy, fizjoterapeutów pediatrycznych, pedagogów specjalnych oraz psychologów klinicznych pracujących na co dzień w obszarze pediatrii.

Patronat honorowy:

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustaw Marek Brzezina

Prezydent Miasta Olsztyna Piotr Grzymowicz

Krajowa Izba Fizjoterapeutów

Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska

Szczegółowe informacje:

<https://www.wsiie.olsztyn.pl/xvii-warminsko-mazurskie-dni-fizjoterapii/>

OCENA STAŻU PODYPLOMOWEGO LEKARZA ROK 2021/2022

Opracował
dr n. med. Leszek Cichocki

Analizę jakości szkolenia lekarzy stażystów wykonano na podstawie anonimowej ankiety wypełnionej przez 64 osoby. Oceniano w skali od 1 do 6, gdzie 1 – oznaczało ocenę zdecydowanie negatywną a 6 – ocenę celującą. W przypadku uzyskania oceny lepszej o 1 stopień niż w roku ubiegłym, przy wartości średniej dodano znak (+), w przypadku gorszej znak (–). Największa grupa lekarzy odbywała staż w szpitalach zlokalizowanych w Olsztynie – w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym (WSzS – 11 osób), Szpitalu Ministerstwa Służb Wewnętrznych i Administracji (MSWiA – 9 osób), Szpitalu Uniwersyteckim (UWM – 7 osób) oraz w Miejskim Szpitalu Zespolonym (MSzZ – 14 osób). Poza Olsztynem odbywało staż 12 lekarzy (w Mazurskim Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Ełku – 2 osoby, w Szpitalu Powiatowym w Kętrzynie – 2 osoby, w Iławie – 2 osoby, w Szczytnie – 2 osoby, Giżycku – 2 osoby, Biskupcu – 2 osoby). Z powodu małej ilości lekarzy w poszczególnych szpitalach powiatowych nie dokonano szczegółowej analizy oceny staży w tych ośrodkach.

Ilość lekarzy stażystów w szpitalach powiatowych w roku 2021/2022 nieznacznie zmniejszyła się. W Olsztynie zwiększyła się ilość lekarzy odbywających staż w szpitalu MSzZ.

Koordynatorzy staży w szpitalach otrzymali oceny dobre i bardzo dobre. Poprawiła się ocena koordynatora staży w Szpitalu MSWiA.

Tab. 1. Ocena koordynatorów staży.

WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
4,9	5,4	5,6	5,4

Stáže cząstkowe z zakresu chorób wewnętrznych były oceniane dobrze i bardzo dobrze w czterech powyższych szpitalach. Poprawiła się ocena staży w Szpitalu MSWiA i MSzZ. Najlepiej były oceniane staże w Szpitalu MSWiA i UWM.

Tab. 2. Ocena staży cząstkowych – choroby wewnętrzne.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
opiekun	5,5	5,8	5,6	5,7
miejsce odbywania stażu	5,4	5,8(+)	5,3	5,4
oddział	5,3	5,8(+)	5,3	5,4
poradnia	4,8	5,8(+)	4,8	5,3
ilość wykonywanych procedur	4,6	5,3	4,7	5,4
samodzielność wykonywanych procedur	4,5	5,3	4,6	5,6
zdobyta wiedza teoretyczna	5,4	5,6(+)	5,1	5,6
zdobyta wiedza praktyczna	4,5	5,6(+)	4,8	5,4
dyżury	4,7	5,9	5,4	5,4

Stáže cząstkowe z zakresu chirurgii ogólnej najlepiej były oceniane w Szpitalu UWM, najgorzej w WSzS.

Tab. 3. Ocena staży cząstkowych – chirurgia ogólna.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
opiekun	4,7	5,4	5,1	5,7
miejsce odbywania stażu	4,5	5,2	4,9	5,6
oddział	4,5	5,2	5,1	5,6
poradnia	4,8	5,3	4,7	5,6
ilość wykonywanych procedur	4,5	4,7	5,1	5,4
samodzielność wykonywanych procedur	4,0	4,9	4,7	5,6

zdobyta wiedza teoretyczna	4,3	4,8	4,7	5,6
zdobyta wiedza praktyczna	4,3	4,4	4,9	5,4
dyżury	4,5	5,6	4,2	5,4

Lekarze ze Szpitala MSWiA odbywali częściowo staże z zakresu położnictwa i ginekologii w WSzS lub MSzZ- ocena jakości szkolenia pogorszyła się. Lekarze ze Szpitala UWM realizowali staż w całości w WSzS lub MSzZ – zwraca uwagę lepsza ocena niż stażystów ze szpitala WSzS i MSzZ (nie można wykluczyć znacznej różnicy w zaangażowaniu poszczególnych opiekunów staży).

Tab. 4. Ocena staży cząstkowych – położnictwo i ginekologia.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
opiekun	4,9	3,9 (-)	4,9	5,7
miejsce odbywania stażu	4,2	4,1 (-)	4,7	5,4
oddział	4,1	3,6 (-)	4,6	5,4
poradnia	4,7	4,2	4,1	5,4
ilość wykonywanych procedur	4,2	4,6	4,0	5,2
samodzielność wykonywanych procedur	4,0	4,3	3,8	5,2
zdobyta wiedza teoretyczna	4,6	4,2	4,3	5,3
zdobyta wiedza praktyczna	4,2	4,3 (-)	4,2	5,3
dyżury	4,6	4,8	4,6	5,4

Poprawiła się ocena staży z zakresu intensywnej terapii i medycyny ratunkowej w Szpitalu MSWiA. Najgorzej były oceniane staże w WSzS.

Tab. 5. Ocena staży cząstkowych – intensywna terapia i medycyna ratunkowa.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
opiekun	5,0	5,0 (+)	5,4	5,3
miejsce odbywania stażu	5,0	5,4 (+)	5,4	5,6
ilość wykonywanych procedur	5,4	5,1 (+)	5,4	5,3
samodzielność wykonywanych procedur	4,9	4,7	5,1	5,3
zdobyta wiedza teoretyczna	5,3	5,3 (+)	5,4	5,3
zdobyta wiedza praktyczna	4,9	4,9	5,3	5,4

dyżury	4,9	5,5	5,4	5,3
--------	-----	-----	-----	-----

Pozostałe staże cząstkowe były realizowane w innych szpitalach i poradniach na terenie Olsztyna. Poziom szkolenia w tych ośrodkach był dobrze i bardzo dobrze oceniany przez lekarzy stażystów.

Tab. 6. Ocena pozostałych staży cząstkowych – Olsztyn.

	pediatria	psychiatria	medycyna rodzinna
opiekun	5,2	5,3	5,4
miejsce odbywania stażu	5,1	5,2	5,2
oddział	5,0	5,2	-
poradnia	4,9	4,9	-
ilość wykonywanych procedur	5,0	4,9	5,2
samodzielność wykonywanych procedur	5,3	5,0	5,1
zdobyta wiedza teoretyczna	5,1	5,1	5,3
zdobyta wiedza praktyczna	5,2	5,0	5,1
dyżury	5,2	5,2	5,4

W pozostałych szpitalach staż odbywało 12 lekarzy – w Mazurskim Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku – 2 osoby, w Szpitalu Powiatowym w Kętrzynie – 2 osoby, w Iławie – 2 osoby, w Szczytnie – 2 osoby, Giżycku – 2 osoby, Biskupcu – 2 osoby. Poziom szkolenia w tych ośrodkach był w większości oceniony jako dobry i bardzo dobry. Zwraca uwagę niska ocena stażu z położnictwa i ginekologii w Szpitalu w Biskupcu.

Tab. 7. Ocena pozostałych szpitali – część 1.

	Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku	Szpital Powiatowy w Giżycku	Szpital Powiatowy w Szczytnie
koordynator	4,5	5,5	4,5
choroby wewnętrzne	4,7	5,7	4,9
chirurgia ogólna	4,9	5,6	5,2
położnictwo i ginekologia	4,9	5,5	3,9
intensywna terapia i medycyna ratunkowa	5,4	5,9	4,4
pediatria	5,3	5,5	4,2

psychiatria	5,3	5,6	3,9
medycyna rodzinna	5,5	5,5	4,9

Tab. 8. Ocena pozostałych szpitali – część 2.

	Szpital Powiatowy w Kętrzynie	Szpital Powiatowy w Iławie	Szpital Powiatowy w Biskupcu
koordynator	6,5	-	5,5
choroby wewnętrzne	5,7	5,9	6,0
chirurgia ogólna	5,5	5,8	6,0
położnictwo i ginekologia	5,4	4,9	3,1
intensywna terapia i medycyna ratunkowa	5,8	5,7	5,9
pediatria	5,5	5,5	5,6
psychiatria	5,7	4,5	6,0
medycyna rodzinna	6,0	5,4	5,6

Ankietę wypełniło również 11 lekarzy dentystów. Ocena wszystkich staży była bardzo dobra.

Tab. 9. Ocena stażu lekarzy dentystów – część 1.

	STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA	STOMATOLOGIA DZIECIĘCA	CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA
koordynator	5,8		
opiekun	5,8	5,3	5,7
miejsce odbywania stażu	5,7	5,4	5,8
ilość wykonywanych procedur	5,5	5,1	5,6
samodzielność wykonywanych procedur	5,9	5,3	5,7
zdobyta wiedza teoretyczna	5,8	5,4	5,5
zdobyta wiedza praktyczna	5,7	5,1	5,6

Tab. 10. Ocena stażu lekarzy dentystów – część 2.

	PROTETYKA STOMATOLOGICZNA	PERIDONTOLOGIA	ORTODONCJA
opiekun	5,5	6,0	5,9
miejsce odbywania stażu	5,5	6,0	5,8
ilość wykonywanych procedur	5,3	6,0	5,5

samodzielność wykonywanych procedur	5,5	6,0	5,5
zdobyta wiedza teoretyczna	5,5	6,0	5,5
zdobyta wiedza praktyczna	5,3	6,0	5,2

Ankietowani lekarze ocenili także jakość obowiązkowych kursów. Średnie oceny były dobre i bardzo dobre.

Tab. 11. Ocena jakości kursów obowiązkowych przeprowadzonych w siedzibie Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie.

	PRAWO MEDYCZNE	BIOETYKA	ORZECZNICTWO LEKARSKIE
WYKŁADOWCA	5,5	5,5	5,3
MIEJSCE	5,5	5,5	5,5
WIEDZA TEORETYCZNA	5,4	5,4	5,3
WIEDZA PRAKTYCZNA	5,3	5,1	5,2

Tab. 12. Ocena jakości pozostałych kursów obowiązkowych.

	TRANSFUZJOLOGIA KLINICZNA	HIV I AIDS	RATOWNICTWO MEDYCZNE
WYKŁADOWCA	5,3	5,5	5,6
MIEJSCE	5,4	5,5	5,5
WIEDZA TEORETYCZNA	5,3	5,5	5,4
WIEDZA PRAKTYCZNA	4,8	5,1	5,2

WNIOSKI:

- Poziom kształcenia lekarzy odbywających staż podyplomowy na terenie Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej jest nadal w większości ośrodków oceniany bardzo dobrze.
- Wzrosła ilość lekarzy odbywających staże w MSzZ.
- Wskazana jest analiza przyczyn gorszej oceny stażu z ginekologii i położnictwa w MSWiA.
- Usunięto przyczyny gorszej oceny stażu z chorób wewnętrznych, intensywnej terapii i medycyny ratunkowej oraz koordynatora staży w MSWiA.
- Wskazana jest analiza gorszej oceny stażu z ginekologii i położnictwa w Szpitalu Powiatowym w Biskupcu.

KRONIKA OKRĘGOWEJ RADY LEKARSKIEJ

dr n. med. Zbigniew Gugnowski

Obrady Okręgowej Rady Lekarskiej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie w dniu 8 lutego 2023 r.

Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej otworzyła i dalszym obradom przewodniczyła Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej Kol. Anna Lella, która na wstępie zdała relację z przygotowań do XI Kongresu Polonii Medycznej/IV Światowego Zjazdu Lekarzy Polskich. Następnie przedstawiła rozliczenie z Koncertu Noworocznego „Na Dobry Początek”. Poinformowała, iż Centralny Ośrodek Badań, Innowacji i Kształcenia NIL przesłał informację o nowej ofercie bezpłatnych szkoleń na sesję zimowo-wiosenną 2023 r. Informacja o szkoleniach na terenie naszej izby jest na bieżąco umieszczana w kalendarzu na stronie:

<http://wmil.olsztyn.pl/>

Poinformowała również, iż Przewodniczący Krajowej Komisji Wyborczej – Kol. Jacek Kotuła, przesłał pismo skierowane do Przewodniczących OKW OIL w sprawie zgłaszania propozycji zmian w regulaminie wyborów w zakresie rejonów wyborczych.

W dalszej części obrad skarbnik kol. Leszek Cichowski omówił sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 r. oraz przedłożył założenia Projektu Budżetu na 2023 r. Po dyskusji ORL przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia projektu budżetu na rok 2023.

Kontynuując obrady Kol. Leszek Cichowski przedstawił ocenę staży rok 2021/2022, dokonaną przez stażystów. Stażyści oceniali poszczególne staże w podmiotach leczniczych m.in. Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie, Szpitalu MSWiA oraz w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Olsztynie. Wysokie oceny uzyskała również część stażu organizowana przez WMIL w Olsztynie, czyli kurs z prawa medycznego, bioetyki i orzecznictwa. Ocena stażu była wysoka.

Na zakończenie obrad na wniosek Kol. Anna Lella ORL ustaliła zasady uczestnictwa członków Izby w XI Kongresie Polonii Medycznej/IV Światowym Zjeździe Lekarzy Polskich

członków WMIL w Olsztynie. Ustalono, że opłata za uczestnictwo wyniesie symboliczne 300,00 zł dla wszystkich członków Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej nie zalegających ze składkami.

Na tym obrady zakończono.

Obrady Okręgowej Rady Lekarskiej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie w dniu 22 marca 2023 r.

Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej otworzyła i dalszym obradom przewodniczyła Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej Kol. Anna Lella, która na wstępie pogratulowała lekarzowi dentyście Ewie Jackowskiej uzyskania nagrody dla najlepszych lekarzy i lekarzy dentyistów odbywających staż podyplomowy na terenie WMIL w Olsztynie w związku z uzyskaniem najwyższego wyniku na Lekarko-Dentystycznym Egzaminie Końcowym w 2022 r. W dalszej części Kol. Anna Lella sprawozdała z działalności Prezydium w minionym okresie:

- skrótowo omówiła obrady Okręgowego Zjazdu Lekarzy, który odbył się w sobotę 4 marca 2023 r., w tym przedstawiła rozliczenie jego kosztów. Zaakcentowała, iż zjazd przebiegał bardzo płynnie, m.in. dzięki sprawnemu prowadzeniu przez Kol. Jarosława Parfinowicza i dobrej organizacji. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był Kol. Józef Korbut. Podczas Zjazdu odbyły się ciekawe merytoryczne dyskusje kierunkowe dla samorządu, zostały przyjęte cztery apele zjazdowe oraz uchwała zobowiązująca Okręgową Radę Lekarską do określenia sposobu wsparcia finansowego od przyszłego roku członków WMIL, którzy ukończyli 80 rok życia;
- omówiła aktualne prace przygotowawcze do XI Kongresu Polonii Medycznej /IV Światowego Zjazdu Lekarzy Polskich oraz zaapelowała do członków ORL, by informowali o tym wydarzeniu w swoim środowisku pracy, by jak najwięcej osób mogło skorzystać. Poin-

formowała, że w trakcie Kongresu odbywać się będzie szósta edycja Festiwalu Eskulap Rock, który zostanie włączony w Program Kongresu;

- 21 marca 2023 r. zakończyły się kursy szkoleniowe dla lekarzy i lekarzy dentystów odbywających staż podyplomowy na terenie WMIL w Olsztynie. Odbywały się one w siedzibie Izby, w formie stacjonarnej, jedynie sam egzamin miał formę online;
 - w związku z wejściem w życie nowego rozporządzenia o stażach podyplomowych obowiązujących do organizacji dodatkowych szkoleń m.in. z kompetencji miękkich będą zorganizowane dodatkowe kursy w naszej izbie. Przepisom tym podlega grupa stażystów, którzy rozpoczęli staż od 1 marca;
 - od stycznia 2023 r. sprawy księgowe prowadzi dla Izby firma zewnętrzna a umowa z dotychczasową księgową zostanie przedłużona do końca czerwca aby pozamykać rozpoczęte już zadania;
 - na wniosek Rady Olsztyńskich Seniorów Prezydium zdecydowało, by wznowić organizację różnych wykładów o tematyce zdrowotnej;
- Na tym obrady zakończono.

Zbigniew Gugnowski, mgr Katarzyna Godlewska

Gratulacje lek. dent. Ewie Jackowskiej za najlepiej zdany egzamin LDEK składa Anna Lella

III MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA GERIATRYCZNO-INTERNISTYCZNA „SENECTUS”

Patronat Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie.

Informacje – strona FB wydarzenia: <https://fb.me/e/12SEmIf8u>

Konferencja odbędzie się w dniach 19–20 maja 2023 r. w Centrum Symulacji Medycznej w Olsztynie oraz online na platformie Zoom.

Wydarzenie kierowane jest do lekarzy oraz studentów kierunku lekarskiego z całej Polski oraz z zagranicy zainteresowanych tematem geriatry i chorób wewnętrznych.

Organizatorzy: lek. Natalia Hawryluk, dr n. med. Małgorzata Stompór, członkowie Studentckiego Koła Naukowego Geriatrii oraz członkowie Oddziału Olsztyn Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland. Program obejmuje m.in wykłady prowadzone przez profesorów, cykl wystąpień studentów prezentujących swoje prace oraz warsztaty.

Kontakt: konferencja.senectus@olsztyn.ifmsa.pl

ZMIANY, ZMIANY, ZMIANY...

Już w starożytności Heraklit z Efezu dostrzegł, że jedyną stałą rzeczą w życiu jest zmiana. Tematem tego artykułu są właśnie zmiany, a dokładniej obowiązek ich zgłaszania do okręgowej izby lekarskiej.

Jednym z zadań okręgowych izb lekarskich jest prowadzenie okręgowego rejestru lekarzy i lekarzy dentystów, który stanowi zbiór dokumentów i danych lekarzy posiadających prawo wykonywania zawodu, zarówno tych wykonujących zawód na obszarze działania danej izby, jak i tych zawodu niewykonujących, ale zamieszkałych na obszarze działania izby.

Jak w przypadku każdego takiego zbioru danych zebranych w rejestr kluczową kwestią jest ich aktualność. I tu dochodzimy do sedna, a mianowicie do obowiązku nałożonego na wszystkich lekarzy i lekarzy dentystów, który polega na zawiadamianiu okręgowej izby lekarskiej, której są członkami, o zmianach w ich sytuacji.

Z treści art. 49 Ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich wynika, że należy w terminie 30 dni zgłosić do rejestru następujące zmiany:

- imienia lub nazwiska, obywatelstwa;
- numeru prawa wykonywania zawodu i numeru odpowiedniej uchwały okręgowej rady lekarskiej lub Naczelnej Rady Lekarskiej w sprawie przyznania prawa wykonywania zawodu wraz z datą jej podjęcia;
- rodzaju i stopnia posiadanej specjalizacji, tytułu specjalisty wraz z datą ich uzyskania oraz nazwą jednostki organizacyjnej prowadzącej specjalizację;
- rodzaju umiejętności zawodowej wraz z datą uzyskania świadectwa potwierdzającego tę umiejętność;
- rodzaju uzyskania stopnia naukowego wraz z datą i nazwą podmiotu nadającego stopień;
- rodzaju uzyskania tytułu naukowego wraz z datą i nazwą organu nadającego tytuł;

- potwierdzenia dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego oraz liczby uzyskanych punktów edukacyjnych;
- nazwy, adresu miejsca pracy, numeru telefonu i faksu, adresu poczty elektronicznej, numeru statystycznego REGON oraz daty zatrudnienia, stanowiska (u każdego kolejnego pracodawcy, poczynając od daty rozpoczęcia wykonywania zawodu lekarza) w zakresie prowadzenia indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej lub udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach grupowej praktyki lekarskiej, numeru wpisu do właściwego rejestru praktyk lekarskich;
- informacji o wykonywaniu zawodu lekarza w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Ponadto do rejestru należy również zgłaszać informacje o dacie rozpoczęcia ostatniej przerwy w wykonywaniu zawodu lekarza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o zaprzestaniu wykonywania zawodu lekarza na czas nieokreślony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o podjęciu wykonywania zawodu lekarza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o emeryturze lub rencie, dacie przyznania i nazwie organu wydającego decyzję, a także o utracie dokumentu *Prawo wykonywania zawodu lekarza* albo *Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty*.

W najbliższym czasie pracownicy naszej Izby podejmą działania w celu potwierdzenia, czy dane Okręgowego Rejestru Lekarzy są aktualne. Stanowi to bowiem podstawę wszelkich działań Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej.

Zachęcamy też do kontaktu z Biurem Izby, jeśli sami uznacie Państwo, że jakaś zmiana nie została wcześniej zgłoszona.

Idzie wiosna, a z nią zmiany, zmiany, zmiany... zgłaszane do rejestru.

mgr Katarzyna Godlewska
dyrektor Biura WMIL w Olsztynie

ZASŁUŻONY LEKARZ WARMII I MAZUR

W środę 15 lutego 2023 r. odbyło się posiedzenie Kapituły Odznaczenia „Zasłużony Lekarz Warmii i Mazur”. Tym razem spośród zgłoszonych kandydatur wyłoniono 12 lekarzy i lekarzy dentystów, którzy odebrali to wyjątkowe wyróżnienie z rąk prezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie Anny Lelli oraz kanclerza Kapituły Marka Zabłockiego podczas Okręgowego Zjazdu Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie w dniu 4 marca br.

Odznaczenie „Zasłużony Lekarz Warmii i Mazur” otrzymali (na zdjęciu od lewej):

- **lek. Marek Olejnik,**
- **dr n. med. Robert Budkiewicz,**
- **lek. Halina Jednorowska-Kozłowska,**

- **dr n. med. Ewa Aleksandra Malinowska,**
- **lek. dent. Sławomir Roman Mazur,**
- **lek. dent. Maria Miłosz,**
- **lek. Barbara Potubińska,**
- **lek. Mariusz Siergiej,**
- **lek. Ewa Wygonowska,**
- **lek. Marek Zalisz,**
- **dr n. med. Wojciech Choiński,**
- **lek. dent. Halina Sokołowska.**

Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska w Olsztynie wszystkim wyróżnionym składa serdecznie gratulacje!

Specjalna oferta ubezpieczeń dla członków Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej

Poznaj program ubezpieczeń przeznaczony specjalnie dla lekarzy i lekarzy dentystów, przygotowany przez PZU we współpracy z Warmińsko-Mazurską Izbą Lekarską.

Program zapewnia lekarzom i lekarzom denty stom szeroką ochronę ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej obowiązkowej i dobrowolnej, ochrony prawnej, utraty dochodu oraz konsekwencji ekspozycji na materiał zakaźny.

W celu przystąpienia do ubezpieczenia
wejdź na stronę **ins-med.pl**
lub zadzwoń na numer **22 494 36 50**.

Poznaj nasz nowy pakiet ubezpieczeń przeznaczony specjalnie dla lekarzy.

Gwarantujemy Ci pełną ochronę nie tylko podczas wykonywania zawodu, gdy może dojść do szkody w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych lub ich zaniechania niezgodnego z prawem, ale także w życiu prywatnym.

 ubezpieczenie
utraty dochodu,
odszkodowanie
nawet do 180 tys. zł

 ubezpieczenie
ochrony prawnej
nawet do 500 tys. zł

 ubezpieczenie OC
nadwyżkowe, możliwość
rozszerzenia zakresu
o medycynę estetyczną
lub chirurgię plastyczną
aż do 6 mln zł

 ubezpieczenie NNW
związane z ekspozycją
na HIV / WZW

 PZU Wojażer
dla lekarzy
na cały rok

każdy ubezpieczony lekarz
otrzyma do **20% zniżki** na
wybrane ubezpieczenia (m.in.
komunikacyjne, mieszkaniowe,
turystyczne).

Korzyści z ubezpieczenia:

- najszerszy zakres ubezpieczenia,
- najwyższe sumy gwarancyjne aż do 6 mln złotych,
- preferencyjna składka ustalona dla lekarzy WMIL,
- dedykowana ścieżka obsługi szkód,
- dostęp do polis w każdej chwili i z każdego miejsca,
- aplikacja online do zawierania ubezpieczeń,
- dedykowana infolinia / czat,
- możliwość płatności składki ratalnie.

minimum formalności
– wniosek składany online
lub przez call center – polisę
dostarczymy mailem

solidny, największy polski
ubezpieczyciel – PZU SA

różne formy płatności:
• przelew
• karta płatnicza
• blik

PZU SA jest reprezentowane przez INS Services. W celu zawarcia umowy ubezpieczenia skontaktuj się:

ins INS Services
insurance agency

+48 22 494 36 50 • +48 577 930 370
+48 577 930 380 • +48 577 930 560

 biuro@ins-med.pl
ins-med.pl

MOI MEDYCZNI MISTRZOWIE

AMB – ZAKŁADY I KATEDRY

Pierwsza z trzech części,
c.d. w następnych numerach (2 odc.)

Akademia Medyczna w Białymstoku (AMB) została stworzona decyzją władz centralnych w małym, zniszczonym i spalonym w czasie wojny mieście. Wielką rolę w jej powstaniu, budowie i szybkim rozwoju odegrał lewicujący przed wojną absolwent Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie doktor medycyny Jerzy Sztachelski. Z Wilnem związani byli jego koledzy, aktualni lub przyszli profesorowie: Legeżyński, Stasiewicz, Kanigowski i Dowgird, organizujący medycynę i budujący podwaliny medycznej edukacji. Początek moich kontaktów z medycyną to oczywiście sito naboru na studia z 1967 r. – niezbędna i stresująca selekcja szczęśliwców rokujących, że ziarna wiedzy będą źródłem przyszłych

obfitych plonów. W 1967 r. najmłodsza w kraju, chociaż licząca już kilkanaście lat, białostocka Akademia wyszła już z okresu niemowlęcego, ale ciągle uważano, że na Podlasiu łatwiej zostać studentem, stąd wielu kandydatów pochodziło z całej Polski. O przyjęcie ubiegało się wiele osób z Warszawy, ze Śląska i z innych odległych miast. Po ponad 56 latach niecelowe jest przedstawianie potu i łez związanych z upragnionymi studiami, ale najważniejsza refleksja to to, jak rozliczyć się z autorami naszego niekwestionowanego sukcesu. Byli liczni. Wszyscy pamiętamy profesorów, ale pamięć o asystentach nie jest już powszechna, a przecież oni byli najbliżej.

Pięćdziesiąta rocznica ukończenia uczelni jest po to, aby przypomnieć, że wśród naszych nauczycieli były osoby wybitne. Każdy z nas ma swoją indywidualną listę mistrzów czy przewodników, którzy przez studia, a także podczas długiej pracy zwracali uwagę na rzeczy niepodważalnie, ważne, przedstawiali praktyczne aspekty wielkich odkryć medycyny lub etyczne strony naszej działalności medycznej. Z tej rzadkiej jubileuszowej okazji chciałbym przedstawić mój niewątpliwie subiektywny i być może dla innych kontrowersyjny wybór sylwetek naszych znakomitych nauczycieli. Wybór zbyt wielu narzuca spłytenie ich charakterystyki, a zachowanie dokładności stwarzałoby ryzyko, że czytelnicy zasnęliby w trakcie lektury. Stąd ograniczyłem do kilku postaci, które w tym wczesnym okresie mojego życia wywarły największy wpływ na dalsze moje zawodowe życie. Starałem się przedstawić osoby, które wszyscy znamy, czyli wykładowców, ale w kilku przypadkach byli to moi asystenci. Wynikało to z wpływu tych wybitnych indywidualności medycznych na mój wybór specjalizacji i dalszą drogę zawodową.

Pierwszym profesorem, z którym spotkałem się na wykładach, był **Stanisław Legeżyński**. Już na emeryturze, po przekazaniu Katedry Mikrobiologii, wykladał propedeutykę medycyny. Tytuł profesora uzyskał we Lwowie. Przed wojną prowadził Zakład Mikrobiologii w Wilnie, w czasie wojny w Kownie, po wojnie prowadził Zakład Mikrobiologii na UJ w Krakowie, a następnie w Białymstoku. Jego opowieści przenosiły nas w odległe czasy. Omawiał znanych medycznych mistrzów, ale także przedstawiał opisy wędrownych średniowiecznych cyrulików i ich do dzisiaj niejasne sposoby skutecznego leczenia kamicy nerkowej i innych przypadłości. Interesująca była XIX-wieczna historia odkryć Pasteura i wielkiej berlińskiej Kliniki Charite z ośmioma Noblami na przełomie wieków. Przybliżał czasy, gdy genialni naukowcy w skromnych laboratoriach stwarzali podwaliny mikrobiologii, immunologii, epidemiologii, toksykologii, kardiologii i anatomii patologicznej. To triumf jeszcze oświeceniowego sposobu rozumowania, zakończony powstaniem wielu medycznych paradygmatów. Niejeden z nich został potwierdzony lub zaaplikowany dopiero pod koniec XX w. Profesor widział,

że medycyna ma dwa nurty. Ten jarmarczny i pospolity oraz racjonalny i wysublimowany Arystotelesa i jego kontynuatorów, Awerroesa i Awicenny. Przygotowywał nas do zrozumienia tego, co nadchodziło. Do skutecznego poszerzania tego, co za wąskie, wypalania tego, co niebezpieczne, usuwania tego, czego za dużo, i uzupełniania niedoborów. Ale także do akceptacji wyników, które odślaniały nam po wielu latach pierwsze badania randomizowane, często sprzeczne z obowiązującymi paradygmatami. Przygotowywał do konfrontacji z zastałym porządkiem, do śledzenia substratu napędzającego rozwój schorzenia. Do czasów, gdy analiza statystyczna i komputerowa tworzyła nową treść następnego, ponadpięćdziesięcioletniego naszego zawodowego życia. Znaczenie kliniczne cholesterolu, nadciśnienia systemowego i płucnego, wykładników zapalenia, zaburzenia krzepnięcia i niejasności związane z zawiłą, ulegającą rewolucyjnej przemianie farmakoterapią były i są nadal przedmiotem powszechnych – i moich, i moich współpracowników – dociekań i refleksji. Dwie z nich, których nie udało się do dziś ostatecznie rozwiązać, były przedmiotem listów do znanych medycznych periodyków: EHJ1 i JAMDA2. To dlatego dążyłem do racjonalnego wyjaśnienia zagadnień dotyczących diagnostyki, leczenia i tych najważniejszych – dotyczących etyki. Nie wszyscy redaktorzy i recenzenci spoglądali na nasze wyniki okiem narracji wstępu i dyskusji autorów, chociaż byli wśród nich tacy, którzy podzielali nasze rozterki i zachęcali do odważnych konkluzji. Dzisiejsze wnioski naukowe to często konfrontacja intelektu komputerowego z naszymi zaleceniami będącymi konsekwencją wieloletnich doświadczeń i eksperymentów³. W moim zawodowym życiu często inspiracją były wykłady Profesora, chociaż te refleksje przyszedły później. Na koniec opowieść o tym, jak to w czasie wojny Niemcy odnaleźli ukrywającego się Profesora, przed wojną uznanego, europejskiej rangi specjalistę w leczeniu wścieklizny, aby pomógł w leczeniu dwóch oficerów pokąsanych przez wilki w Białowieży. Autorem opowieści jest znany olsztyński lekarz, syn jednego z nestorów uczelni. Zamówiłem bibliografię Profesora. Z dzisiejszej per-

że medycyna ma dwa nurty. Ten jarmarczny i pospolity oraz racjonalny i wysublimowany Arystotelesa i jego kontynuatorów, Awerroesa i Awicenny. Przygotowywał nas do zrozumienia tego, co nadchodziło. Do skutecznego poszerzania tego, co za wąskie, wypalania tego, co niebezpieczne, usuwania tego, czego za dużo, i uzupełniania niedoborów. Ale także do akceptacji wyników, które odślaniały nam po wielu latach pierwsze badania randomizowane, często sprzeczne z obowiązującymi paradygmatami. Przygotowywał do konfrontacji z zastałym porządkiem, do śledzenia substratu napędzającego rozwój schorzenia. Do czasów, gdy analiza statystyczna i komputerowa tworzyła nową treść następnego, ponadpięćdziesięcioletniego naszego zawodowego życia. Znaczenie kliniczne cholesterolu, nadciśnienia systemowego i płucnego, wykładników zapalenia, zaburzenia krzepnięcia i niejasności związane z zawiłą, ulegającą rewolucyjnej przemianie farmakoterapią były i są nadal przedmiotem powszechnych – i moich, i moich współpracowników – dociekań i refleksji. Dwie z nich, których nie udało się do dziś ostatecznie rozwiązać, były przedmiotem listów do znanych medycznych periodyków: EHJ1 i JAMDA2. To dlatego dążyłem do racjonalnego wyjaśnienia zagadnień dotyczących diagnostyki, leczenia i tych najważniejszych – dotyczących etyki. Nie wszyscy redaktorzy i recenzenci spoglądali na nasze wyniki okiem narracji wstępu i dyskusji autorów, chociaż byli wśród nich tacy, którzy podzielali nasze rozterki i zachęcali do odważnych konkluzji. Dzisiejsze wnioski naukowe to często konfrontacja intelektu komputerowego z naszymi zaleceniami będącymi konsekwencją wieloletnich doświadczeń i eksperymentów³. W moim zawodowym życiu często inspiracją były wykłady Profesora, chociaż te refleksje przyszedły później. Na koniec opowieść o tym, jak to w czasie wojny Niemcy odnaleźli ukrywającego się Profesora, przed wojną uznanego, europejskiej rangi specjalistę w leczeniu wścieklizny, aby pomógł w leczeniu dwóch oficerów pokąsanych przez wilki w Białowieży. Autorem opowieści jest znany olsztyński lekarz, syn jednego z nestorów uczelni. Zamówiłem bibliografię Profesora. Z dzisiejszej per-

¹ Rosenkranz S. et al. Left ventricular heart failure and pulmonary hypertension. Eur. Heart J. 37, 942–954 (2016).

² Targoński R., Sadowski J. & Zajac K. Comment on Modifying Effect of Body Mass Index on Survival in Elderly Type 2 Diabetic Patients: Hong Kong Diabetes Registry and Reverse Epidemiology of Traditional Cardiovascular Risk Factors in the Geriatric Population. J. Am. Med. Dir. Assoc. 17, 561–562 (2016).

³ Weng S.F., Reps J., Kai J., Garibaldi J.M. & Qureshi N. Can machine – learning improve cardiovascular risk prediction using routine clinical data? PLoS One 12, e0174944 (2017).

spektywy to odświeżająca wyprawa w historyczno-medyczną podróż, chociaż zapewne opowieści potwierdzającej tę historię nie znajdę.

Kolejna postać to **Profesor Józef Tarmas**. Neurológ i anatom, który do Białegostoku przeniósł się z Zabrze-Rokitnicy. Po objęciu Katedry prowadził zarówno badania nad neurosekrecją podwzgórza, jak i bardzo intensywną pracę dydaktyczną. Wykłady prowadził osobiście. Były perfekcyjne, ilustrowane precyzyjnymi, powstającymi ad hoc rysunkami. Rysunki na tablicach wykonywał kolorowymi kredkami. Wraz z komentarzem przypominały dzisiejszą multimedialną prezentację. Sala malowała za Profesorem, ja zwykle rezygnowałem w trakcie. Patrzyłem z niedowierzaniem, jak powstaje piękny, barwny obraz, czytelny i nieprzypominający mizernych preparatów z ćwiczeń. Magia sztuki. Po latach w czasie telewizyjnych spotkań z prof.

Zinem, gdy cała Polska była zahipnotyzowana jego procesem rysowania, a ostateczny obiekt na papierze był bliższy oryginałowi niż fotografia, powracało wspomnienie wykładów Profesora. Dzisiaj nasze wnuki anatomii uczą program komputerowy na podstawie obrazów tomografii. Dokładnie. Czy rzeczywiście komputerowa dokładność zastąpi inteligentnego, siwowłosego, ostrzyżonego „na jeża”, wysokiego i szczupłego dżentelmena, zawsze w nienagannym garniturze, który każdy wykład uzupełniał o niepowtarzalne bieżące dygresje i medyczne anegdoty? I te magiczne rysunki.

W Zakładzie wykonałem kilka prac doświadczalnych, z których jedna została opublikowana w „Folia Morphologica” w 1973 r, kiedy już pracowałem w Olsztynie. Chociaż moi starsi koledzy nalegali, Profesor nie dopisał swojego nazwiska. W dzisiejszych czasach dopisanie znajomych to powszechna praktyka, a kradzież intelektualna jest często tylko dowodem sprytu pseudonaukowca. To zachowanie kierownika Zakładu, który zapewnia środki, dyskutuje wyniki i firmuje autorytetem ostateczny rezultat, jest dowodem zachowania najwyższych standardów etycznych. Wynikało ono z wniosku, że jego zaangażowanie było zbyt małe. To honor, że jego nazwisko nobilituje tę odległą publikację w afiliacji.

Na drugim roku człowiekiem, który najmocniej zapisał się w mojej pamięci, był **doktor farmacji Władysław Gałasiński**. Objął Katedrę po przyjeździe ze stypendium w Stanach Zjednoczonych. Znany biochemik, z pasją prezentujący nowości naukowe obejmujące istotę przemian oddechowo-metabolicznych i najnowsze w owym czasie doniesienia dotyczące procesów metabolicznych i modeli syntezy białek. Egzaminował metodycznie, spokojnie, chociaż bez litości. Sprawiedliwie. Do końca studiów, a właściwie do dzisiaj, cała jego wiedza jest nadal aktualna, chociaż jego pierwsi studenci są od dawna na emeryturach. A Mistrz? Mistrz niestety żyje jedynie w mojej i moich Kolegów pamięci.

dr n. med. Ryszard Targoński

cd. w BL nr 178

DROGOWSKAZY – MEDYK W PODRÓŻY

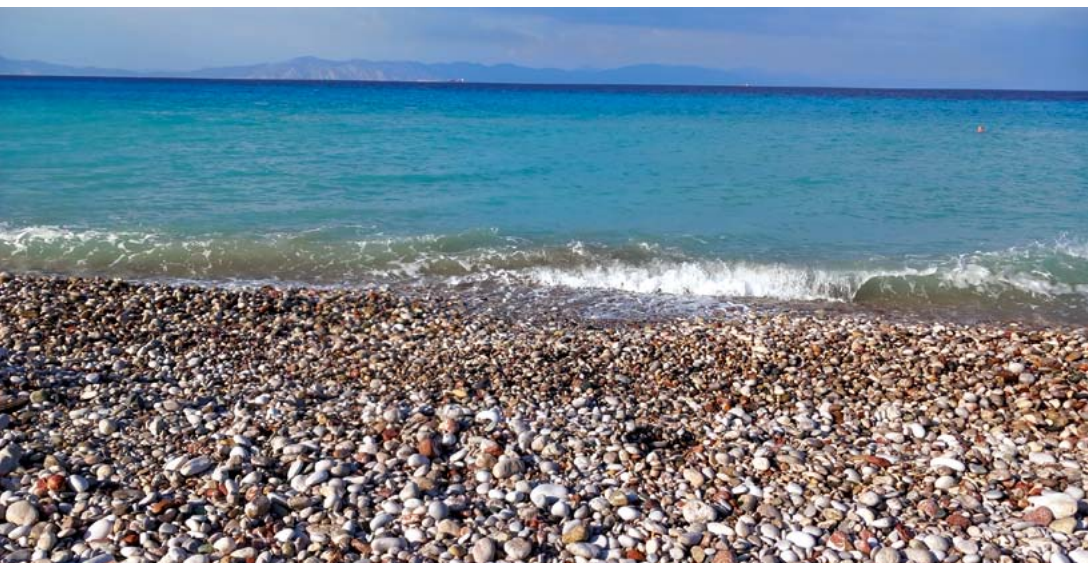
RODOS

– WYSPA RÓŻA

Nazwa wyspy pochodzi od starogreckiego słowa oznaczającego kwiat hibiskusa, a niektórzy mówią, że granatu. Nazywana też wyspą słońca, które świeci tutaj około 300 dni w roku, często mówi się też o wyspie kotów (jest ich tu dużo). Od starożytności wyspą władali Persowie, Rzymianie, Bizantyjczycy, Arabowie, Turcy, Osmanowie, Włosi – stąd zachowana mieszanka różnych stylów architektury, a także kultur.

Wyspa zlokalizowana jest między dwoma morzami: Śródziemnym i Egejskim, największa w archipelagu Dodekanezu. Powierzchnia wynosi 1401,46 km². Aktualna liczba ludności to 120 tys., z czego połowa mieszka w stolicy. Rodos to jedna z najciekawszych wysp Grecji, słynnego Kolosa już co prawda tu nie ma, ale są za to zabytki, piękne plaże, malownicze widoki, ciepła woda.

Archipelag Dodekanez składa się z 26 wysp. Rodos to czwarta wyspa co do wielkości, oddalona około 434 km od Aten, tylko 18 km na południowy zachód od Turcji (w słońcu

lek. Krystyna
Łaskarzewska-Resiak

widzieć kontynent) oraz 486 km od stolicy Cypru (Nikozji). Położona na styku trzech kontynentów. Długość wyspy to 77 m, maksymalna szerokość – 37 m, ale linia brzegowa ma długość 253 km.

Krajobraz ma charakter pagórkowaty, środek wyspy stanowią góry (najwyższy szczyt – Ataviros, 1215 m), wzgórza i lasy. Plaże kamieniste i piaszczyste, nie udało mi się złożyć ani jednej pamiątkowej muszelki. Poruszanie się po kamieniach jest utrudnione.

Według jednego z mitów wyspę tę otrzymał od Zeusa bóg Słońca Helios i nadał jej imię swojej żony – Rodos. Stare miasto w Rodos wraz z imponującym placem Argirokastro w 1988 r. wpisane zostało na Listę Światowego Dziedzictwa Unesco. Miejsca, które warto zwiedzić, to: port Mandraki, fort Świętego Mikołaja, katedra Kościoła prawosławnego, targowisko, nowy rynek – Nea Agora, stare miasto, plac Żydowskich Męczenników, meczety, mury obronne, Biblioteka Muzułmańska, stary cmentarz osmiański.

Plac Argirokastro – plac Srebrnego Zamku – otoczony jest starymi budynkami z fontanną. Na Placu Symi można podziwiać ruiny świątyni Afrodyty z III w. p.n.e. oraz Muzeum Sztuki Współczesnej. Tuż przy porcie usytuowana jest Brama Wolności, wybudowana w 1924 r. przez Włochów. Port Mandraki to najstarszy port Rodos, pełni funkcję od 408 r. p.n.e. Najbardziej charakterystycznym elementem portu jest fort Świętego Mikołaja (Agios Nikolaos), pełniący dziś funkcję latarni morskiej. Wzniesiony w 1464 r., miał bronić portu.

Według mitu nad zatoką Mandraki stał słynny niegdyś posąg Heliosa – Kolos Rodyjski, uważany za jeden z siedmiu cudów świata antycznego. Autorem rzeźby był Chares z Lindos. Kolos prezentował greckiego boga Słońca – Heliosa, stojącego w rozkroku na dwóch postumentach. Liczący 30 m wysokości posąg na przełomie 226/227 r. p.n.e. uległ zniszczeniu i runął do wody wskutek trzęsienia ziemi. Dziś są tu dwie kolumny zwieńczone rzeźbami jelenia oraz łani – znaki herbowe wyspy.

Wzdłuż mola zlokalizowane są również trzy wiatraki wybudowane w czasie panowania joannitów. Dziś port obsługuje jedynie jachty i małe statki wycieczkowe. Deptak ciągnący się wzdłuż portu jest ulubionym miejscem spacerowym. Przy porcie znajduje się Katedra Zwiastowania NMP, wzdłuż wybrzeża zaś, naprzeciw portu, usytuowały się budynki użyteczności publicznej.

Stara dzielnica żydowska z fontanną prezentującą dwa koniki morskie.

Nea Agora – znajdują się tu różne sklepiki z pamiątkami, puby, restauracje, kawiarenki, bary, są też zaciszne miejsca do odpoczynku. Nie brakuje też komercyjnych stanowisk czyhających na turystów.

Największe meczety to Ibrahima Paszy (najstarszy), Sulejmana, Sułtana Mustafy – czynne do dziś dla zwiedzających.

Atrakcję stanowi słynna ulica Rycerska – Odos Ippoton – najbardziej znana ulica starożytności. Była niegdyś główną ulicą miasta, prowadzącą do bramy Pałacu Wielkich Mistrzów. Uliczka o długości 200 m i szerokości 6 m jest przykładem średniowiecznej brukowanej ulicy, jaka zachowała się do naszych czasów, choć tzw. kocie łby nie są tak karkołomne jak nasze w Olsztynie na ul. Skłodowskiej-Curie. Nazwę zawdzięcza budynkom gotyckim, które były urzędami zakonnymi. Zachowały się również inne małe uliczki z nawierzchnią kamienną-muszelkową, a nawet formy dywanowe.

Rycerze posiadali swoje domy. Najpiękniejsze to: Zajazd Francuski, Kaplica Francuska

i Dom Kapelana. Przy wylocie uliczki mieści się gmach dawnego Szpitala Rycerskiego – dzisiaj Muzeum Archeologiczne. Obecnie w budynku znajdują się instytucje miejskie i kulturalne.

Osada lalyssos słynie z dobrych warunków do uprawiania sportów wodnych, ośrodek rekreacyjny oddalony jest tylko 7 km od miasta Rodos. Plaża długości 10 km, poza tym baseny zewnętrzne, otoczony zielenią Hotel Sunshine, główna ulica oferuje liczne restauracyjki, sklepiki z pamiątkami, minimarkety z ofertą rodzimych produktów (oliwa, oliwki, pamiątki).

Nie można pominąć bogactwa śródziemnomorskiej kuchni greckiej. Wśród oferowanych potraw najlepiej posmakować tych oryginalnych (sałatki różnego typu, pita, moussaka, souvlaki, gyros, sosy tzatziki, dolmadakia). No i oczywiście oliwki różnego koloru, sery, baklava. Że nie wspomnę o winach, owocach i ciastach. Jest w czym wybierać.

Na wyspie spotykamy sporadycznie psy, natomiast kotów jest co niemiara, i to takich bezpańskich, ale także wypasionych. Na nabrzeżu zainteresowały nas koty leżące na dywaniku i proszące o pieniądze do puszek. Nowa metoda – na kota.

Mieszkańcy wyspy są bardzo uprzejmi, wyrozumiali, a także uczynni. Żyją w swoim spokojnym czasie – *slow*. Turystyka to główne dochody mieszkańców wyspy. Za to język grecki jest dla nas karkołomny i niezrozumiały, ale na szczęście można dogadać się po angielsku. Jeśli ktoś szuka spokojnego relaksu, to polecam wyspę Rodos.

PROBLEMY ZDROWOTNE ŚRODOWISKA LEKARSKIEGO

lek. Agnieszka Wasilewska
Pełnomocnik ds. zdrowia lekarzy WMIL

Myślę, że każdy z kolegów zgodzi się ze stwierdzeniem, iż zawód lekarza oraz inne medyczne to zawody wysokiego ryzyka, obciążone obciążeniem psychicznym. Stały kontakt z chorobami, z ludzkim cierpieniem, odpowiedzialność przy podejmowaniu decyzji, od których zależy zdrowie, a niejednokrotnie i życie pacjentów, sprawiają, iż my, lekarze, narażeni jesteśmy na silne napięcie emocjonalne i stres. Codzienne obciążenie jest tak duże, że nierzadko powoduje problemy zdrowotne, bardzo często natury psychicznej. Ceną bywają zarówno schorzenia somatyczne: choroby serca, choroba wrzodowa, jak i zaburzenia psychiczne: wypalenie zawodowe, depresja, bezsenność, ale także większa skłonność do nadużywania alkoholu, papierosów bądź środków psychoaktywnych.

Ryzykiem problemów natury psychicznej obarczeni są nie tylko lekarze specjalizacji zabiegowych, tacy jak chirurdzy, ginekolodzy, ortopedzi, okuliści czy medycy pracujący w SOR-ach i izbach przyjęć, ale też psychiatrzy czy anestezjolodzy.

Według statystyk aż co czwarty lekarz cierpiał w przeszłości na depresję lub inne zaburzenie psychiczne. Badania przeprowadzone w środowisku wykazują, że mężczyźni w tym zawodzie radzą sobie gorzej niż kobiety. Lekarze, w przeciwieństwie do lekarek, częściej sięgają po używki, zamiast rozmawiać o trudnych doświadczeniach i problemach.

W Polsce brak jest opublikowanych badań na temat rozpowszechnienia uzależnień

wśród lekarzy. Nie można jednak wykluczyć, iż problemy wynikające z używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, leków, narkotyków) mogą dotyczyć nawet około 10% lekarzy, a więc około 18 tys. naszych kolegów.

Tak więc definicja osoby wysokofunkcjonującej sięgającej po używki nie powinna być w naszym środowisku obca. Brak wsparcia i akceptacji dla szukania pomocy oraz duża tolerancja środowiska dla używek to główne przyczyny problemu, dlatego lekarze nie podejmują jakichkolwiek działań naprawczych. Niestety z tego powodu czas diagnozy i terapii jest dłuższy i trudniejszy niż u osób o podobnym statusie społecznym, które wykonują inne zawody. Należy dodać, iż skutki problemów wynikających z uzależnień lub zaburzeń psychicznych u lekarzy są zwykle bardziej dotkliwe, bo mogą dotyczyć nie tylko ich samych, ale także pacjentów, których nasi koledzy leczą.

Lekarze powinni już na studiach otrzymać wiedzę o tym, że ich przyszła praca może skutkować obciążeniem psychicznym. Powinni także zaznajomić się, w jaki sposób mogą sobie radzić w trudnych sytuacjach i gdzie szukać pomocy. A my, koledzy, w swoich kręgach zawodowych powinniśmy być bardziej czujni, aby dbać o siebie i innych, zachować *work-life balance* i nie bać się zwołać czy poprosić o pomoc, gdy czujemy, że życie wymyka nam się spod kontroli.

INSULIN RESISTANCE

W toku ewolucji człowiek wytworzył mechanizmy gromadzenia energii potrzebnej w okresie niedoboru żywności. Kluczową rolę odgrywa w tym procesie insulina. Nadmiar spożywanej żywności, siedzący tryb życia i brak okresów głodu prowadzą w obecnych czasach do powstania wielu chorób cywilizacyjnych.

Według danych WHO liczba pacjentów z rozpoznaniem cukrzycy wzrosła od 1980 do 2019 r. z 108 do 463 mln. Przewiduje się, że w 2045 r. będzie 700 mln chorych na cukrzycę. Chorobę tę poprzedza wieloletnia insulinooporność, która definiowana jest jako niemożliwość tkanek do reakcji na prawidłowy poziom insuliny. Potrzebne są wyższe poziomy tego hormonu, aby wywołać pożądane efekty metaboliczne. Kluczowe dla tego zjawiska są mięśnie szkieletowe, wątroba i tkanka tłuszczowa.

dr n. med. Roman Łesiów

W mięśniach obserwuje się zaburzenie funkcji receptora insulinowego i wtórne upośledzenie transportu glukozy do komórki przez błonowe białko transportowe GLUT4. Insulinooporność w wątrobie różnie wpływa na szlaki metaboliczne, w mniejszym stopniu zmniejsza wątrobową produkcję glukozy (glukoneogeneza), pobudza zaś znacznie lipogenezę, prowadząc do stłuszczenia wątroby. Niejasny jest mechanizm tego zjawiska.

Teorie próbujące wyjaśnić zjawisko insulinooporności:

1. Cykl Randle'a – opisuje powiązania między metabolizmem kwasów tłuszczowych i glukozy. Zwiększona oksydacja kwasów tłuszczowych prowadzi do nagromadzenia acetylo-CoA i NADH, co hamuje tlenowy i beztlenowy metabolizm glukozy, zmniejsza się synteza glikogenu oraz pobieranie glukozy przez komórki.

2. Szlak biosyntezy heksozaminy – około 5% glukozy-6-fosforanu jest przekształcany w szlaku heksozaminowym do glukozamino-6-fosforanu. Dalsze przemiany tego szlaku wpływają na przekazywanie sygnału insuliny w komórce.
3. Nagromadzenie tłuszczu w wątrobie i mięśniach szkieletowych powoduje zaburzenia funkcji receptora insulinowego oraz nieprawidłowości szlaku insulinowego. Dzieje się to prawdopodobnie na skutek zwiększonej ilości metabolitów tłuszczowych – diacyloglicerolu, ceramidu, acylokarnityny i kwasu lizofosfatydowego. Szczególne zainteresowanie budzi zwiększona ilość ceramidu, sfingolipidu powstającego z tłuszczu wewnątrzkomórkowego i sfingozyny. Przypuszcza się, że związek ten może być przyczyną insulinoporności. Jednak mechanizm wpływu ceramidu na insulinoporność pozostaje niejasny.
4. Zmiany patologiczne retikulum endoplazmatycznego (głównie wątroba i komórki beta trzustki) – obciążenie tych struktur komórkowych nadmierną pracą (duża ilość przy-

mowanych pokarmów powoduje zwiększenie produkcji enzymów potrzebnych do ich przemian metabolicznych) jest przyczyną nagromadzenia białek i sytuacji stresowej tych struktur.

5. Przewlekły stan zapalny – otyłość jest przyczyną stanu zapalnego. Makrofagi wędrujące do tkanki tłuszczowej wydzielają cytokiny zapalne.

Strategie terapeutyczne w insulinoporności:

1. Leki przeciwcukrzycowe – głównie metformina, która zmniejsza glukoneogenezę wątrobową poprzez aktywację szlaku AMPK (kinaza aktywowana 5' AMP).
2. Leki zmniejszające syntezę tłuszczów w wątrobie – obecnie w fazie badań klinicznych.
3. Zwiększenie masy mięśniowej, zmniejszenie ilości tkanki tłuszczowej (spalanie tłuszczu).

*Opracowano na podstawie artykułu *Insulin Resistance: From Mechanisms to Therapeutic Strategies*, Diabetes and Metabolic Journal 2022;46:15–37.

TURNIEJE TENISOWE LEKARZY

W dniach 06.01–08.01.2023 r. (piątek–niedziela) pod egidą Polskiego Stowarzyszenia Tenisowego Lekarzy odbył się w Częstochowie XX Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy „Trzech Króli”. Rywalizacja toczyła się na trzech twardych kortach HOTELU SCOUT.

W turnieju rywalizowało około 50 lekarek i lekarzy z całej Polski.

Naszą izbę lekarską reprezentował piszący te słowa Stanisław Woźniak w kategorii +60, który zajął trzecie miejsce w singlu oraz pierwsze w deblu w kategorii 55–65.

Informacje o tenisowych turniejach lekarskich na stronie www.pstl.org.

Zapraszam wszystkie, grające koleżanki i kolegów do udziału w nich.

Stanisław Woźniak
lekarz rodzinny z Buder

DONOSY NA CZTERY GŁOSY

WSTĄP DO MEDICI PRO MUSICA!

Tym razem będzie odezwa. Nasz wspaniały chór, dumny ze swoich członków, chórystów bezsprzecznie utalentowanych, nieuchronnie się starzeje. Choć serce mówi, że jesteśmy wciąż piękni i młodzi, rozum podpowiada, że potrzebujemy nowych członków, najlepiej młodych wiekiem, a przynajmniej duchem!

Choć w powstałym 30 lat temu zespole wciąż śpiewa kilkoro chórystów, którzy pamiętają jego początki, to od premierowego koncertu zmieniło się wiele: dyrygent, koncepcja pracy chóru, repertuar, a przede wszystkim – skład osobowy. Przez Medici pro Musica przewinęło się wiele osób – jedne z nich przemknęły jak meteoryty, zostawiając po sobie jedynie mgliste wspomnienie, inne były z nami kilka lat, skradły nasze serca i tęsknimy za nimi, choć dawno opuściły chór. Śpiewało z nami wielu młodych lekarzy, którzy wnieśli do zespołu swoją dobrą energię, talent i entuzjazm, a rozstanie z nimi było zwykle konieczne, gdy zmieniali życiowe plany, często wiążące się z wyjazdem z Olsztyna. Z niektórymi z tych osób wciąż jesteśmy w kontakcie, odwiedzają nas czasami i wpadają na koncerty. Relacje z trojgiem naszych najmłodszych chórystów, Agatą (alt), Adamem (bas) i Hubertem (tenor), przypominają nam, jak cenna jest obecność młodych lekarzy w chorze i jak ważne jest zabieganie o to, by odmładzać zespół. Dlatego niniejszym zachęcam, abyście dołączyli do naszej muzycznej rodziny.

Jeśli więc spełniasz choć jeden z poniższych warunków, jesteś idealnym kandydatem do naszego chóru:

- lubisz muzykę, śpiew, nucisz przy goleniu albo pod prysznicem, grasz na jakimś instrumencie, chodzisz na koncerty;
- jesteś towarzyski, masz pasję, zainteresowania, coś ciekawego do powiedzenia, czym chętnie podzielisz się z innymi, chcesz nawiązać nowe znajomości;
- masz poczucie humoru, dystans do siebie, lubisz dobrą zabawę.

Choć głównym powodem, dla którego spotykamy się w każdą środę o godzinie 18

dr n. hum. Małgorzata Sławińska

w przytulnej siedzibie Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej, jest zamyślenie do śpiewu, trzeba podkreślić, że jesteśmy też grupą przyjaciół, która po prostu lubi ze sobą przebywać. Uwielbiamy żarty sytuacyjne, opowiadamy anegdoty, śmiejemy się z siebie wzajemnie, dobieramy repertuar do uzdolnień, osobowości i temperamentu naszych chórystów. Nie musisz mieć muzycznego wykształcenia i czytać nut. To wprawdzie bardzo cenne walory, ale nieobowiązkowe. Wystarczy, że masz dobry słuch i głos. Głos nie musi być silny jak dzwon – pracujemy nad jego rozwojem. Niewiarygodne, jakie sukcesy, także solowe, były udziałem naszych niektórych chórystów, którzy z początku chowali się za kolegami, nieświadomi swoich możliwości.

Przyłącz się do nas – dostrzeżemy Twój potencjał!

Przyjdź na próbę lub skontaktuj się z nami za pośrednictwem Izby Lekarskiej.

MITY KOBIECOŚCI, CZYLI JAKĄ TAJEMNICĘ SKRYWA WOAL ALKESTIS...

Nie umiera pamięć czynów dzielnych
(mowa Diotymy w *Uczcie* Platona)

Rzeźba romantycznych kochanków Erosa i Psyche, Paryż, Luwr

W życiu kobiety ważne są dwa archetypy męskości: Eros i Thanatos. Inicjacja kobieca i jej dopełnienie zależy od relacji z tymi dwoma personifikacjami. Opisują to dwie starogreckie historie: mit o Erosie i Psyche oraz mit o Alkestis (Alcesta).

Psyche, choć zrodzona z kropli rosy, jest na Ziemi otoczona niemal boskim kultem. Wskutek intrygi zazdrosnej Afrodyty wyrocznia bogów nakazuje zaślubiny Psyche z bestią o imieniu Śmierć. Od wyroków bogów nie ma odwołania. Zatem orszak weselny jest równocześnie orszakiem żałobnym. Psyche odprowadzona zostaje na skraj skały i tam czeka na swoje przeznaczenie. A jej przeznaczeniem jest zażywać rozkoszy w ogrodzie miłosnym, pod warunkiem że nie będzie próbowała rozpoznać Małżonka. Naiwna Psyche za namową swoich sióstr łamie zakaz i ku swemu przerażeniu odkrywa boskie oblicze swego Męża, a tym samym traci i jego, i swój raj. Psyche, aby odzyskać Erosa, musi wykonać cztery zadania zlecone jej przez Afrodytę: sortowanie ziarna, zdobycie złotego runa dzikich baranów, zaczerpnięcie wody z rzeki Styks, zejście do Podziemi po eliksir piękności Persefony. Każde zadanie wydaje się Psyche niewykonalne. Za każdym razem zrozpaczona Psyche myśli o samobójstwie. Uzyskując ważne wskazówki od przyjaznych istot, udaje się jej jednak zrealizować wszystkie zadania. Na koniec ulega pokusie bycia piękniejszą na spotkanie z Erosem i sięga do buteleczki z eliksirem piękności, sprowadzając na siebie śmiertelny sen. Z tego snu budzi ją Eros, klując swoją strzałą. A potem żyją długo i szczęśliwie.

Drugą mityczną bohaterkę poznajemy jako dojrzałą kobietę, żonę i matkę, królową w dramatycznej chwili, gdy dowiaduje się, że Król Małżonek umiera. Zrozpaczona Alkestis udaje się wraz z ludem do świątyni, aby błagać bogów o litość. Wyrocznia bogów okazuje się bezlitosna: życie za życie! Ale nikt nie chce umrzeć za Admeta, pozostaje tylko żona. I tak zrodził się silny stereotyp, że dobra żona powinna umrzeć za (dla?) męża.

Kilkanaście lat temu w grupie dziewcząt z Młodzieżowego Ośrodka Terapeutycznego prowadziłam warsztaty z elementami archetoterapii dotyczące identyfikacji z kobiecością.

Omawiając mit o Alkestis, zaproponowałam, aby dziewczęta dopisały zakończenie po tym, jak Herkules pokonuje Thanatosa i zwraca zakwefioną Matzonkę Admetowi. Co dalej?... Nastolatki, które jeszcze nie doświadczyły Góry Śmierci Psyche, bo to raczej Ifigenie – córki złożone w ofierze przez samolubnych ojców – dopisały różne zakończenia: 1. Alkestis wraca do męża i dzieci i żyją długo i szczęśliwie; 2. Alkestis zakochuje się w swoim Wybawcy, zostawia męża i dzieci i rusza z Herkulesem w świat; 3. Alkestis zostawia męża za to, że zgodził się na jej śmierć, a w wybawieniu przez Herkulesa widzi jedynie kolejny czyn bohaterski motywowany chętnością i chęcią zdobycia kolejnego zwycięstwa, dlatego też decyduje się na życie w samotności.

Niedawno obejrzałam nową ekranizację opery *Alcesta* Christopa Willibalda Glucka, wersji paryskiej z 1776 r. Moją uwagę zwróciła bardzo ekspresyjna gra artystów, współczesne stroje ożywiające odwieczne prawdy zawarte w tym micie i nadające im nowe znaczenie. Główna bohaterka jest przebierana na scenie na oczach widzów, co czyni akt obnażania bardzo symbolicznym. W pierwszej scenie pojawia się w elżbietańskiej błękitnej garsonce, przeżywając wiadomość, że król umiera. Przed udaniem się do świątyni, aby modłami ubłagać bogów o życie dla męża, zostaje przebrana w czarną suknię z wolałem. Tak zaznacza się rozpoczęcie fazy nigredo (czarny) w jej życiu. Gdy dowiaduje się o wyroku bogów, a ani rodzice, ani przyjaciele, ani służba nie chcą poświęcić swojego życia za Króla, decyduje się umrzeć za niego. Następuje rytualna zmiana koloru stroju na żywoczerwoną suknię z pantoflami na wysokim obcasie – to faza rubedo (czerwony) – ofiary. Admet wraca do zdrowia, wydaje ucztę, wszyscy się cieszą... poza Alkestis. Admet najpierw jest zdziwiony, potem zaniepokojony, a dowiedziawszy się, że jego własna żona poświęciła swoje życie za niego, wpada w gniew i oburzenie: jak ona śmie chce umrzeć i go zostawić?... Odrzuca poświęcenie Alkestis i woli sam umrzeć. Ona chce umrzeć, kierując się miłością do niego. On – gniewem, że chce go zostawić. Oboje kierują modły do bogów o śmierć dla siebie. Modlitwy zostają wystuchane. Ofiara Alkestis zostaje przyjęta, ona sama przebierana jest w białą suknię symbolizującą fazę albego (biały) – nadziei na odrodzenie. Admet też dostaje „swoje”, odzyskaną przez Herkulesa żonę, przebraną w szlafroczek i ciepłe kapcie, siedzącą bezwładnie na wózku inwalidzkim.

Finałowa scena jest przejmująca – rodzina przy stole: mąż, dwójka dzieci i ona wegetująca na wózku inwalidzkim, przeżywająca wizję, która podrywa ją na nogi z tęsknie wyciągniętymi ramionami w kierunku Bóstwa...

Czy gdzieś tu nie czai się psotnik Eros, który dla zabawy wypuszcza swe strzały zakochania?

Może kobieta do pocucia spełnienia potrzebuje zarówno zakochania w młodzięcym Erosie, jak i schronienia w mocnych objęciach odwiecznego Thanatosa? Może najbliżej tej prawdy była Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, która napisała w *Złotych myślach kobiety*: „Niechaj śmierć mi nie będzie niewiastą w całunach, lecz mężczyzną o bujnych ramionach; a pęknię w jego ręku jak dzwoniąca struna roześmiana i rozmarzona”¹.

Mit o Alkestis inspirował wielu twórców, powstały wcześniejsze opery (Jean Baptiste Lully *Alcesta*, Jerzy Fryderyk Haendel *Admeto*), a także współczesna, bardzo poczytna powieść Alexa Michaelidesa *Pacjentka*. Jednak najdoskonalszym pierwowzorem scenicznym był wystawiony na Wielkich Dionizjach w 438 r. p.n.e. dramat Eurypidesa *Alcesta*. Przeczytałam go w tłumaczeniu Jana Kasprowicza z 1918 r., ale pełne znaczenie odkryłam dopiero dzięki niezwykłemu artykułowi pani Agnieszki Kotlińskiej-Tomy z Uniwersytetu Wrocławskiego pt. *Kto się boi Alkestis, czyli Eurypidesa „kobieta bez złudzeń”*. Autorka artykułu przybliżyła niektóre pojęcia greckie, które mają fundamentalne znaczenie dla zrozumienia sedna greckiego dramatu, nadając mu uniwersalny charakter.

Filia – nie sentymentalny związek, ale członkostwo w grupie społecznej. W społeczeństwie kultury wstydu, gdzie więzi gwarantowane są honorem, oznacza związek oparty na przyjaźni, życzliwości, szacunku, przywiązaniu i lojalności.

Xenia – gościnność, życzliwość dla obcych, przyjacielskie dary, podarki dla gości.

Arete – męstwo, cnota.

Kleos – chwała.

Ariste – najlepsza.

Pani Agnieszka swoim artykułem bezlitośnie obala mit o potulnej żonie umierającej za męża, a dramatis persona nadaje pełnokrwiste barwy emocjonalne.

ALKESTIS

Zdanie Teścia: „Bezwestdą tą nie była, tylko pozbawiona rozumu”. Sam jednak odmawia poświęcenia resztki swojego życia za Syna.

Eumelos, syn Alkestis, śpiewa przy zwłokach swojej matki pieśń żałobną, że jest sam i że zginęła jego rodzina.

¹ *Wybór wierszy*, Wyd. Czytelnik, Warszawa 1978, s. 218.

Admet skarży się Herkulesowi: „Nieboszczka cios mi większy zadała, niż można”.

A przecież to Apollo, jego przyjaciel, odwiedzając się za gościnę, daje mu możliwość ucieczki przed śmiercią, a tym samym doprowadza do rozbicia *oikos* (domu) i *filii* w rodzinie Admeta. Admet wyrzeka się własnych rodziców, traci żonę. Dzieci i służba zostają osierocone. Nie ma szans na odbudowanie więzi z serdecznymi przyjaciółmi, którzy zawiedli i nie wykorzystali szansy uratowania życia Królówi.

Poddani na wieść o czynie królowej, śpiewając nad jej grobem, inicjują proces jej heroizacji: „Bogom równa, szczęśliwa bogini, Pani”. *Arete! Kleos! Ariste!*

Perimele, córka Alkestis, jej imię nie pada w sztuce, milczy!

A co przeżywa Alkestis?... Czuje presję ostatniej szansy ratunku, aby zachować wierność swojej *filii*, ujawnia żal i niechęć do ofiary z siebie, gniew i rozczarowanie człowiekiem, za którego musi się poświęcić. Ujawnia to w scenie pożegnania z małżeńskim łóżem, symbolem jej pełnionych ról życiowych: żony i matki: „Łoże, na którym pas dziewiczy zdjęłam dla tego męża, za którego umrę. Żegnaj – bo wcale cię nie nienawidzę – mnie jedną tylko gubisz. Nie zdradziwszy ciebie ni męża umieram. A ciebie mieć będzie inna, nie bardziej cnotliwa, a równie szczęśliwa”.

Gdy mąż podważa sens ofiary żony, ona umacnia się w lojalności wobec swojej *filii*. Spokój Alkestis kontrastuje z egzaltowaną rozpaczą, egotyzmem, zmysłowością, koncentracją na swoim bólu Admeta. Alkestis w czasie agonii mobilizuje się do wyjścia z hadesowego transu, aby zapewnić przyszłość i bezpieczeństwo swoim dzieciom. Zobowiązuje męża do opieki nad dziećmi, stosując szantaż emocjonalny, zmusza go do

permanentnego wdowieństwa: „bo macocha gorsza od żmii”.

Oddając teraz głos pani Agnieszce Kotlińskiej-Tomie: „Alkestis żądając, aby nie poślubił innej kobiety demaskulinizuje Władcę pozbawiając go podstawowego greckiego prawa *kyriosa* do nie tylko nieskrępowanej prokreacji, ale przede wszystkim, samodzielnie podejmowanych decyzji [...] wobec *kleos* i *arete* Alkestis taki mężczyzna uwięziony między własną cielesnością a strachem przed oceną innych stopniowo pozbawiony zostaje cnót głowy rodu. Dopełnienie inwersji miejsc i pozycji w rodzinie Admeta: żona zostaje wywyższona ponad męża”.

I tak dochodzimy do tragicznego rozpoznania anagnoryzmu, tej tajemnicy, którą Eurypides ukrywa pod woalem Alkestis, wzmacniając jej milczeniem: „Nie prędzej będzie-c dane słyszeć dźwięk jej mowy, dopóki święceń śmierci nie zdjęto z jej głowy”.

P.S. Niektóre kobiety zatracają się w szaleństwie Dionizosa i objęciach Bachusa, ale to już inna historia.

* * *

Serdeczne podziękowania i wyrazy wdzięczności pani dr hab. Agnieszce Kotlińskiej-Tomie, adiunktowi Instytutu Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych Uniwersytetu Wrocławskiego, za odsłonięcie tajemnicy woalu Alkestis.

lek. Apolonia Szarkowicz

W tekście wykorzystano materiały internetowe:

1. *Alkestis* Eurypidesa w tłumaczeniu Jana Kasprowicza z 1918 r.
2. Artykuł Agnieszki Kotlińskiej-Tomy *Kto się boi Alkestis, czyli Eurypidesa „kobieta bez złudzeń”*.
3. Opracowanie *Wielkie opery: Christoph Willibald Gluck „Alceste”*.

Sceny z mitu o Admetusie i Alkestisie. Marmur, sarkofag C. Juniusa Euhodusa i Metilii Acte, 161–170 n.e.

WSPOMNIENIE O TYCH, KTÓRZY ODESZLI...

Wojciech Borowy urodził się 16.01.1963 r. w Dobrym Mieście. Mama pracowała jako pielęgniarka, tata był piekarzem.

Szkolę podstawową ukończył w Dobrym Mieście, a do Liceum Ogólnokształcącego uczęszczał w Lidzbarku Warmińskim. Następnie ruszył w ślady swojej starszej siostry Elżbiety do Białegostoku, rozpoczynając tam studia na wydziale lekarskim AMB.

Studiował w latach 1981–1987. W trakcie studiów poznał swoją późniejszą żonę Izabelę, którą poślubił w lipcu 1985 roku w Siemiatyczach. Udzielał się w organizacjach studenckich, akademickim radiowęźle „Radiosupel”, jako miłośnik mazurskich jezior i zapalony żeglarz wielokrotnie stał na czele wakacyjnych, studenckich rejsów żeglarskich. Po ukończeniu studiów i uzyskaniu dyplomu, w 1987 roku wspólnie z żoną rozpoczęli pracę w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim i w tej malowniczej miejscowości budowali swoją przyszłość.

Po odbyciu stażu Wojtek zdecydował się zostać zabiegowcem i rozpoczął specjalizację na Oddziale Chirurgicznym lidzbarskiego szpitala. Stanowisko asystenta na lidzbarskiej chirurgii zajmował w latach 1987–1991. Specjalizację I stopnia z chirurgii uzyskał w 1993 roku pod kierunkiem p. dr Jolanty Lipczyńskiej. Od roku 1991 pełnił funkcję kierownika lidzbarskiego Pogotowia Ratunkowego. W połowie lat 90 współorganizował zbiórkę finansową na pierwszy w lidzbarskim pogotowiu defibrylator, który udało się pozyskać za zebrane fundusze i który wiele kolejnych lat pomagał ratować mieszkańców Lidzbarka Warmińskiego i okolic. Wojciech Borowy pracował w Oddziale Chirurgicznym, Poradni Chirurgicznej, w Zakładzie Karnym w Kamińsku, a także współpracował z ubezpieczycielami w roli lekarza-orzecznika. Praca dawała mu wiele satysfakcji, lubił kontakt z drugą osobą, był bardzo empatyczny.

W związku ze swoją funkcją kierownika Pogotowia Ratunkowego (1991–1999), a także z powodu zawodowej pasji do medycyny ratunkowej, Wojtek był bardzo związany z ratownictwem medycznym. Była to praca zarobkowa, ale także wielkie powołanie. Przez 30 lat, od 1987 r. do 2017 r., pokonywał setki kilometrów drogami Lidzbarka Warmińskiego i okolic pomagając współmieszkańcom. Pracował również w pogotowiu orneckim i dobromiejskim, a od 2017 roku związał się z ZOZ Bartoszyce, gdzie dyżurował przez kilka lat, do momentu choroby.

Ostatnie 23 lata zawodowo poświęcił w największej mierze inspekcji sanitarnej, pełniąc od 01.06.1999 r. funkcję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Dla załogi lidzbarskiego sanepidu był nie tylko przełożonym, ale nade wszystko przyjacielem, powiernikiem, doradcą. Pracownicy cenili go jako kompetentnego dyrektora oraz jako wrażliwego, pomocnego człowieka. Udzielał cennych rad zawodowych, ale pochylał się też nad sprawami i problemami osobistymi.

Wojtek przez długi czas był aktywny również na polu samorządowym. W latach dziewięćdziesiątych pełnił funkcję radnego miejskiego, a następnie od momentu utworzenia powiatu lidzbarskiego w roku 1998, przez cztery kolejne kadencje był radnym powiatowym (1998–2014). Pełnił także funkcję przewodniczącego Rady Powiatu czwartej kadencji. Jego samorządowa działalność w końcówce lat dziewięćdziesiątych bardzo pomogła w powołaniu do życia powiatu lidzbarskiego. Znajdował się w wąskim, kilkusobowym gronie, dzięki któremu powiat lidzbarski stał się faktem, z czego był niezwykle dumny.

W lokalnej działalności politycznej i samorządowej Wojciecha Borowego cechowała bezinteresowność, brak dążenia do uzyskania osobistych benefitów, pełne skupienie na tym, aby samorząd działał efektywnie i służył ludziom.

Wojtek był człowiekiem wielu talentów, przede wszystkim przenikliwym strategiem i negocjatorem. Wykorzystywał te umiejętności zarówno w karierze zawodowej, aktywnościach samorządowych, jak również w życiu osobistym. Uwielbiał planować, potrafił przedstawić daną sytuację w sposób klarowny, dostrzegając możliwe rozwiązania, widząc na wiele kroków do przodu.

Wojtek był człowiekiem licznych pasji, z których główną było łowiectwo. Od końca lat osiemdziesiątych był aktywnym myśliwym, od początku w kole Jarząbek w Kaszunach, któremu przez kilka lat prezesał. Lubiał podróże, zwiedzanie, poznawanie nowych miejsc. Najchętniej podróżował z żoną Izabelą. Był pasjonatem piłki nożnej, kibicował Barcelonie, oglądał jej prawie każdy mecz, wędkował, latem pływał, żeglował.

Tym co Wojtek cenił szczególnie i co miało dla niego najwyższy priorytet, była rodzina. Był kochającym mężem i ojcem. Cztero dzieci, których doczekali się z żoną, było jego dumą. Wspierał je radą, dobrym słowem, był dla nich autorytetem. Potrafił nawiązać z dziećmi niesamowity kontakt.

Najstarszy syn Tomasz ukończył Szkołę Główną Handlową w Warszawie i pracuje jako audytor. Piotr i Katarzyna po uzyskaniu dyplomów Wydziału Stomatologii Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku pracują odpowiednio jako chirurg twarzowo-szczękowy i lekarz-dentysta w Elblągu i Ornece, a najmłodsza Zofia w 2022 r. ukończyła Wydział Lekarski Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, idąc śladem rodziców. Obecnie odbywa staż w Szpitalu Miejskim w Olsztynie.

W kwietniu 2021 r., przy okazji standardowych badań okresowych, uzyskane wyniki było bardzo niepokojące. Wkrótce Wojciech Borowy otrzymał diagnozę, która była ciosem dla niego i całej rodziny – zachorował na białaczkę. W wyniku powikłań po przeszczepie szpiku, który odbył się w sierpniu 2022 r. w Narodowym Instytucie Hematologii w Gliwicach, Wojtek odszedł 17 lutego br.

Odszedł wspaniały człowiek: skromny, pogodny, mądry, koleżeński, z dużą kulturą osobistą. Lokalny patriota, lekarz z powołania, oddany rodzinie i przyjaciółom. Będzie nam go bardzo brakowało. Z ogromnym żalem żegnamy Wojtkę, prosząc o wspomnienie.

lek. Czesław Szczodruć

Ewa Wojnarowska-Kustos urodziła się 05.10.1938 r. w Warszawie. Po wojnie dzieciństwo od 1945 r. spędziła w Ciechanowie.

W latach 1945–1951 ukończyła szkołę podstawową, a w okresie 1951–1955 Liceum Ogólnokształcące. Następnie w 1955 r. rozpoczęła studia na Akademii Medycznej w Gdańsku – Wydział Lekarski. Dyplom uzyskała z datą 31.01.1963 r. po ukończeniu stażu przeddyplomowego w Szpitalu MSW w Olsztynie. Staż podyplomowy zaliczyła w Szpitalu Wojewódzkim w Olsztynie, a następnie podjęła pracę, jako lekarz etatowy w Oddziale Wewnętrznym z pododdziałem Reumatologii. Specjalizację I st. z chorób wewnętrznych uzyskała 08.04.1968 r., a II st z Reumatologii – 10.05.1973 r. (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego Warszawa).

Staż specjalizacyjny odbywała pod kierunkiem dr Marii Kalinowskiej-Ankudowicz, Ordynator Oddz. Reumatologii. Tytuł rozprawy: Etiologia, patogenese i rozpoznawanie tocznia trzewnego. Ordynatorem oddz Reumatologii została mianowana w październiku 1983 r. i pełniła tę funkcję do 1997 r.

Na przestrzeni lat wyszkoliła wielu lekarzy specjalistów – reumatologów, pracujących do dziś. Otworzyła też wiele Poradni Reumatologicznych na terenie województwa Warmińsko-Mazurskiego. Pełniła też w tym czasie funkcję konsultanta wojewódzkiego. W tym czasie otwarto Poradnię Układowych Schorzeń Tkanki Łącznej, Osteoporozy, a także Olsztyński Oddział Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego.

Uroczyscie obchodzono jubileusze Oddziału Reumatologii – 30-lecie (Bęsia, 1984 r.), 40-lecie (Łęguć Młyn 1995 r.), a 50-lecie w 2007 r. na Zamku w Olsztynie.

Chcąc ocalić wspomnienia wieloletniej pracy pozostawiła potomnym w spadku pamiątkowe albumy obejmujące czas od 1955 r., czyli od początku istnienia pododdziału Reumatologii, do 2019 r. Wiele lat pełniła funkcję biegłej sądowej. Aktywna zawodowo i towarzysko, także na emeryturze – brała czynny udział w akcjach lekarzy emerytów. Sumienna w pracy, zdyscyplinowana, kontaktowa, nigdy nikomu nie odmówiła pomocy. Cieszyła się zaufaniem pacjentów. Dobra koleżanka, wierna przyjaciółka, przyzwoity człowiek. Była osobą z wszechstronną wiedzą humanistyczną, czytana, zorientowana w świecie muzyki, teatru, z poczuciem humoru.

Zegnamy ją z wielkim żalem, smutkiem, poczuciem straty. Na zawsze pozostanie w naszych sercach i naszej pamięci. Zmarła po ciężkiej chorobie 19.03.2023 r.

lek. Krystyna Łaskarzewska-Resiak

Lekarz **Tadeusz Olbrys** swoje całe dorosłe życie poświęcił pracy lekarskiej.

W 1952 r. rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku, które ukończył 6 maja 1959 r. W dniu 10 maja 1959 r. podjął pracę w Szpitalu Powiatowym w Szczytnie na stanowisku lekarza stażysty. Po ukończeniu stażu pracował jako młodszy asystent na oddziale położniczo-ginekologicznym.

W 1969 r. awansował na stanowisko zastępcy ordynatora oddziału położniczo-ginekologicznego. Systematyczną pracą podnosił kwalifikacje zawodowe, uzyskując specjalizację I stopnia w zakresie położnictwa i ginekologii w 1963 r., następnie II stopnia w roku 1970. Od dnia 1 sierpnia 1973 r. w drodze konkursu objął stanowisko ordynatora oddziału położniczo-ginekologicznego. W okresie długoletniej pracy wykazał, że posiada głęboką wiedzę fachową i duże zdolności organizacyjne. Dzięki

temu pion położniczo-ginekologiczny zyskał opinię jednego z najlepszych w naszym województwie.

Zorganizował dojazdowe poradnie „K” we wszystkich ośrodkach zdrowia, wprowadził badania cytologiczne. Dodatkowo pracował w poradni „K” jako konsultant. Pod jego kierunkiem wielu lekarzy uzyskało I i II stopień specjalizacji. Sam wielokrotnie uczestniczył w szkoleniach, konferencjach i seminariach. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego i Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego.

Dnia 30 września 1999 r. przeszedł na zasłużoną emeryturę

Dał się poznać jako bardzo dobry i sumienny lekarz. W stosunku do pacjentek wykazywał wiele troski i taktu oraz wysoką etykę zawodową. Doskonałe wykorzystanie wiedzy fachowej w codziennej pracy i poczucie odpowiedzialności uczyniły dr. Tadeusza Olbrysa bardzo wartościowym człowiekiem. Cieszył się szacunkiem i uznaniem przełożonych i współpracowników.

Cześć jego pamięci!
Dyrekcja ZOZ w Szczytnie

Ze głębokim, smutkiem pożegnaliśmy zmarłego w dniu 14 marca 2023 lekarza **Stanisława Bezdzieckiego**, Naszego Kolegę członka Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej, żołnierza oraz mojego Szefa.

Lek. med. Stanisław Mieczysław Bezdziecki urodził się 13 listopada 1935 r. w Płocicznie k. Suwałk.

Edukację rozpoczął w Szkole Podstawowej w Elku, a liceum ogólnokształcące w Suwałkach. Po III klasie liceum został wcielony do wojska.

W latach 1953–1956 był słuchaczem Wojskowej Szkoły Felczerskiej przy Wojskowym Centrum Wyszkołenia Medycznego w Łodzi. Po jej ukończeniu i otrzymaniu szlifów oficerskich został skierowany do pracy w Jednostce Wojskowej w Koszalinie. Pracował tam rok i jednocześnie uczęszczał do IV klasy

liceum. Po zdaniu matury rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. W 1966 r. otrzymał dyplom lekarski i rozpoczął zawodową służbę wojskową.

W tym samym roku decyzją Szefa Służby Zdrowia Okręgu Wojskowego został skierowany do pracy w Jednostce Wojskowej nr 2892 w Biskupcu. Jednocześnie pracował w Pogotowiu Ratunkowym w Biskupcu i pełnił dyżury w Szpitalu pulmonologicznym im. Seweryna Sterlinga w Bisztynku.

W 1970 r. rozpoczął pracę w 103 Szpitalu Wojskowym w Olsztynie początkowo w Oddziale Chorób Wewnętrznych, gdzie uzyskał I stopień specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych (1972 r.), a w 1976 r. II stopień.

W 1984 r. zdał egzamin specjalizacyjny i otrzymał tytuł specjalisty w dziedzinie chorób zakaźnych i objął stanowisko Ordynatora Oddziału Zakaźnego w tymże szpitalu.

Stanowisko to piastował aż do przejścia na emeryturę w dniu 4 listopada 1995 r. W trakcie pracy w 103 Szpitalu Wojskowym pracował w Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego oraz jako lekarz orzecznik w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, gdzie był głównym orzecznikiem KRUS w Olsztynie. Pomimo rozstania z mundurem w stopniu pułkownika nadal czynnie wykonywał zawód lekarza.

Pracy w orzecznictwie poświęcił wiele lat po przejściu na emeryturę. Za wieloletnią pracę w ZUS otrzymał Srebrną Odznakę „Zasłużony dla ubezpieczeń społecznych”. W czasie służby wojskowej został odznaczony wieloma odznaczeniami resortu Ministerstwa Obrony Narodowej jak i Ministerstwa Zdrowia: brązowym, srebrnym i złotym medalem za „Zasługi dla obronności kraju”; srebrnym i złotym medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”; Medalem 40-lecia Polski Ludowej; srebrnym Krzyżem Zasługi; srebrną odznaką „Zasłużony Działacz Ligi Obrony Kraju”; „Zasłużony dla Warmii i Mazur”

Zegnaj Doktorze, nauczycielu, przyjacielu, pozostanie Pan na zawsze w mojej pamięci!

Wspomnienie spisano dzięki uprzejmości małżonki dr Krystyny Widawskiej- Bezdzieckiej oraz syna Krzysztofa Bezdzieckiego.

Dr n. med. Piotr Kocbach
Kliniczny Oddział Chorób Zakaźnych Szpital w Ostródzie

TUŻ OBOK DROGI

lek. Jarosław Parfianowicz

Muzeum Mazurskie w Szczytnie

Zostało utworzone w 1945 r. na bazie ocalałych zbiorów Kreisheimatmuseum Ortelzburg założonego w 1925 r. Pierwotnie usytuowane w czternastowiecznym zamku krzyżackim, zostało w 1948 r. przeniesione do południowego i wschodniego skrzydła ratusza miejskiego, sąsiadującego z ruinami zamku.

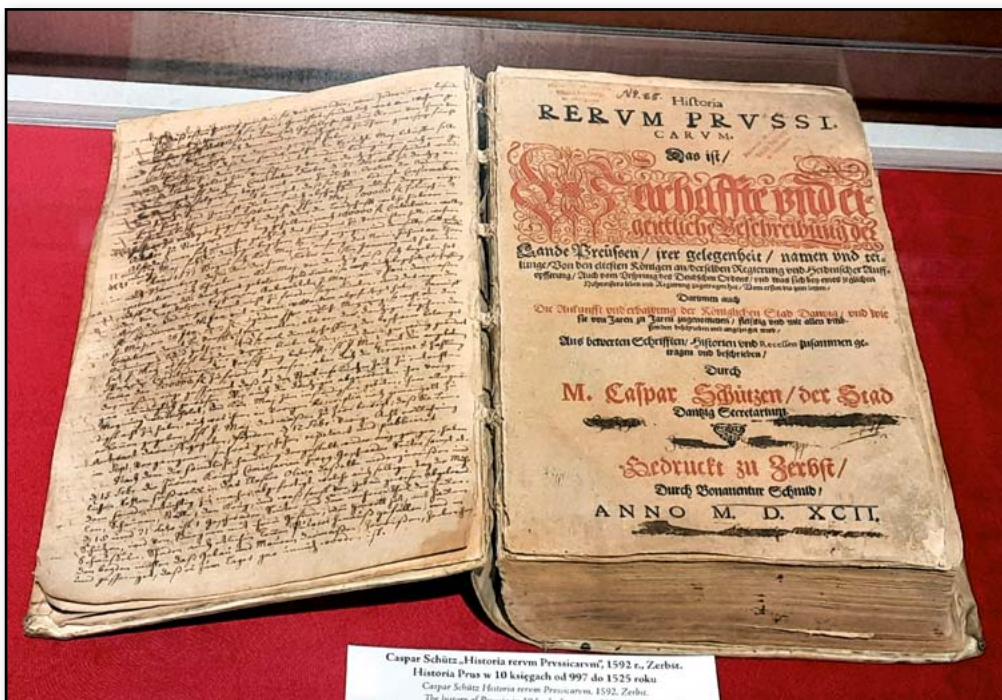
Oddział Muzeum Warmii i Mazur w Szczytnie posiada zbiory liczące obecnie tysiące muzealiów, z dziedziny archeologii, historii, sztuki, etnografii, w tym sztuki ludowej, kartografii, numizmatyki oraz przyrody, a także księgozbiór naukowy wraz ze starodrukami – dokumentują historię, dziedzictwo kulturowe i walory środowiska naturalnego regionu Mazur.

Wśród zgromadzonych zbiorów wymienić można zabytki regionalnej sztuki sakralnej (XVIII–XIX w.), rzemiosła, rzemiosła artystycznego (XV–XIX w.). Szczególną pozycję zajmują historyczne dokumenty i publikacje, związane z prasą polską i ruchem polskim na Mazurach (XIX–XX w.), którego Szczytno było ważnym ośrodkiem. Zbiory etnograficzne, z których najstarsze pochodzą z końca XVIII w., to malowane mazurskie meble, szafy ubraniowe z zapiskami gospodarskimi po wewnętrznej stronie drzwi, tkaniny dekoracyjne i użytkowe oraz tradycyjne sprzęty domowe i gospodarskie. Obiekty te stanowią bezcenne ślady kultury ludowej Mazurów, która już na początku XX w. uległa marginalizacji.

Źródło: <https://szczytno.muzeum.olsztyn.pl>

PRZYRODA W OBIEKTYWIE

NIEZAPOMINAJKA

UCHWYCONE W KADRZE

Niezapominajka (*Myosotis*) to malutki, niezwykle pachnący kwiat występujący w różnych kolorach, który przywodzi na myśl wiosnę. Na temat niezapominajek krąży wiele podań i legend. Jedna z nich głosi, że gdy Bóg stworzył świat, każdej roślinie nadawał imię. Jednak o tym niepozornym, niebieskim kwiatuszku zapomniał. A gdy ten zadał Stwórcy pytanie, dlaczego nie dostał imienia, Bóg zamyślił się i postanowił nazwać go niezapominajką.

Niezapominajka to też symbol zakochanych, którzy muszą się rozstać na jakiś czas. W XIV w. ten niepozorny kwiatek został emblematem angielskiego króla Henryka IV, a od 1949 r. jest oficjalnym kwiatem stanu Alaska. W Polsce od 2002 r., w dniu 15 maja, obchodzimy Dzień Polskiej Niezapominajki, który ma nam przypominać o konieczności ochrony naszej przyrody.

Ziele niezapominajki ma wiele zastosowań w ziołolecznictwie. Stosuje się go w przypadku uporczywego kaszlu, zapalenia oskrzeli, gruźlicy, zapaleniu krtani i gardła oraz przy krwotokach z nosa. Kąpiel z dodatkiem ususzonych kwiatów niezapominajki wspomaga zdrowy sen i przeciwdziała bezsenności, a napar likwiduje skutki niedospania. Warto wyruszyć na wiosenny spacer i napawać oczy błękitem tego kwiecia.

- redaktornaczelnny.olsztyn@hipokrates.org
- olsztyn@hipokrates.org

**Zachęcamy wszystkich do fotografowania!
Zapraszamy do publikowania swoich zdjęć
na łamach naszego „Biuletynu”!**

Fot. Beata Perzan-Soroczyńska

BIURO WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

Adres:

Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska

ul. Żołnierska 16c, 10-561 Olsztyn

Regon: 001416837

NIP: 739-11-91-739

Forma prawna: samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów

e-mail: olsztyn@hipokrates.org.pl

Adres poczty elektronicznej jest chroniony przed robotami spamującymi.
W przeglądarce musi być włączona obsługa JavaScript, żeby go zobaczyć.

Godziny otwarcia Biura Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej:

poniedziałki, wtorki i czwartki w godz. od 8.00 do 16.00

środy w godz. od 8.00 do 17.00

piątki w godz. od 8.00 do 15.00

Sekretariat:

tel. 89 539 19 29 w. 1

fax. 89 539 19 29 w. 7

Rejestracja i wydawanie praw wykonywania zawodu:

tel. 89 539 19 29 w. 2, 690 388 141

Doskonalenie zawodowe lekarzy, Komisja Bioetyczna:

tel. 89 539 19 29 w. 1

Biuro Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej:

tel. 89 539 19 29 w. 4

Biuro Okręgowego Sądu Lekarskiego:

tel. 89 539 19 29 w. 5

Dział prawny:

tel. 89 539 19 29 w. 6

Kancelaria Radcy Prawnego r. pr. Katarzyna Godlewska

Poniedziałek godz. 12.00–16.00

Środa godz. 12.00–16.00

Piątek godz. 12.00–15.00

Kancelaria Radcy Prawnego r. pr. Tomasz Kozak

Wtorek godz. 14.00–16.00

Czwartek godz. 12.00–16.00

Ubezpieczenia:

690 104 481, 690 388 141

Księgowość Izby:

tel. 89 539 19 29 w. 3

RACHUNKI BANKOWE:

1. Składki członkowskie – wpłaty na indywidualne konta bankowe

2. Wpłaty pozostałe w tym rejestracja praktyk prywatnych:

BRE BANK SA: 61 1140 1111 0000 3048 4600 1001

3. Kasa Pożyczkowa:

BRE BANK SA: 12 1140 1111 0000 3048 4600 1010

BIULETYN LEKARSKI**ORGAN WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ W OLSZTYNIE**

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: Jarosław PARFIANOWICZ (redaktor naczelny),
Józef KORBUT, Zbigniew GUGNOWSKI, Anna OSOWSKA, Anna STĘPOWSKA,
Katarzyna ŻÓŁKIEWICZ-KABAĆ, Elżbieta SKÓRA,
Karolina LUBAK

ADRES REDAKCJI: DOM LEKARZA, 10-561 Olsztyn, Żołnierska 16c
tel./fax 89 523 60 61

e-mail: olsztyn@hipokrates.org

Edytor: Pracownia Wydawnicza „ElSet”, Olsztyn, ul. Lipowa 15

tel. 89 534 99 25, e-mail: wydawnictwo@elset.pl

Anna Kruszewska (redakcja), Andrzej Mierzyński (proj. graficzny, DTP)

Nakład: 3500 egz., ISSN 1233-4731

UWAGA: Redakcja zaprasza do nadsyłania materiałów i ilustracji
do „Biuletynu Lekarskiego”, zastrzegając sobie prawo do skrótów
i zmian w tekście.

REKLAMA w „Biuletynie Lekarskim”

Informacje, cennik i formularze zamówienia dostępne są pod adresem:

<http://www.wmil.olsztyn.pl/index.php/biuletyn-lekarski/152>**„Biuletyn Lekarski e-active”**

Zapraszamy do korzystania z elektronicznej formuły wydania
„Biuletynu Lekarskiego”. Pobrania e-wydania ze strony:

www.wmil.olsztyn.pl/index.php/biuletyn-lekarski**Reklama w „Biuletynie Lekarskim”**

Informacje, cennik i formularze zamówienia dostępne są pod
adresem:

www.wmil.olsztyn.pl/index.php/biuletyn-lekarski/152

DOSKONALENIA ZAWODOWE w „Domu Lekarza”: INFORMACJA

www.wmil.olsztyn.pl/index.php/doskonalenie-zawodowe